

ENSENYAMENT DE MESTRES
EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TREBALL DE FI DE GRAU

**LA FORMACIÓ DEL MESTRE A CATALUNYA EN
REFERÈNCIA AMB L'ESCOLA INCLUSIVA, UNA
PROPOSTA PEL CANVI**

Xènia Cortijo i Cervelló

Tutor: Dr. Luis Marqués Molías

Tarragona, 31 de maig de 2022

Agraïments

Al meu tutor, Luis Marqués, pel seu acompanyament i compromís, per la seva ajuda i supervisió en tot aquest procés.

A totes les persones que han col·laborat i participat en aquesta investigació: sense elles no hagués estat possible.

A la meva família per estar sempre al meu costat, mai perdre la paciència i confiar en mi. Per acompanyar-me i ajudar-me a fer possible tot allò que em proposo. Pel seu suport incondicional.

A les meves companyes per acompanyar-me en aquesta experiència, i a totes les persones que han viscut aquest TFG amb mi.

Gràcies.

Resum

Aquest treball és el resultat d'una recerca centrada en la formació del mestre d'educació primària amb relació a l'atenció a la diversitat a la Universitat. Al llarg de la recerca s'ha analitzat l'educació de Catalunya en referència a la inclusió educativa, el decret 150/2017, el disseny universal de l'aprenentatge, el pas de l'escola inclusiva a un sistema inclusiu, la formació del mestre a les universitats públiques de Catalunya, etc. L'objectiu d'aquest és conèixer tot allò que implica l'educació actual respecte l'atenció a la diversitat i, per tant, que recau en la formació del mestre, per tal d'afrontar i respondre a les demandes de l'actualitat un cop finalitzat el Grau, així doncs, amb la finalitat d'elaborar un seguit de propostes amb la intenció que es puguin tenir en compte a l'hora de revisar, modificar i actualitzar els futurs plans d'estudi de les universitats fent especial menció a l'atenció a la diversitat.

El disseny d'aquesta investigació es mou en el terreny d'un paradigma interpretatiu de caràcter sociocrític, amb una marcada metodologia qualitativa. Altrament, s'han aplicat dos instruments d'investigació diferenciats com són l'anàlisi documental i les entrevistes. Amb un total d'onze entrevistes, de les quals nou estan dirigides a estudiants d'últim curs d'educació primària, i les dues restants a dos professionals docents vinculats a la universitat i a l'atenció a la diversitat. Després de la recollida de dades i l'anàlisi de resultats, es presenta una "infografia" amb un seguit de propostes i és conclou de forma general que tot i el progrés al llarg dels anys, segueix sent necessari canviar per avançar i adaptar-se a la demanda actual, on la universitat i l'escola deixin de semblar mons paral·lels.

Paraules clau: Formació docent, atenció a la diversitat, escoles inclusives, educació primària, pla d'estudis universitari.

Resumen

Este trabajo es el resultado de una investigación centrada en la formación del maestro de educación primaria con relación a la atención a la diversidad en la Universidad. A lo largo de la investigación se ha analizado la educación de Cataluña en referencia a la inclusión educativa, el decreto 150/2017, el diseño universal del aprendizaje, el paso de la escuela inclusiva a un sistema inclusivo, la formación del maestro en las universidades públicas de Cataluña, etc. El objetivo de este es conocer todo aquello que implica la educación actual respecto la atención a la diversidad y por tanto que recaee en la formación del maestro, para afrontar y responder a las demandas de la actualidad una vez finalizado el Grado, así pues, con el fin de elaborar una serie de propuestas con la intención que se puedan tener en cuenta en la hora de revisar, modificar y actualizar los futuros planes de estudio de las universidades haciendo hincapié en la atención a la diversidad.

El diseño de esta investigación se mueve en el terreno de un paradigma interpretativo de carácter sociocrítico, con una marcada metodológica cualitativa. Para ello, se han aplicado dos instrumentos de investigación diferenciados cómo son el análisis documental y las entrevistas. Con un total de once entrevistas, de las cuales nueve están dirigidas a estudiantes de último curso de educación primaria, y las dos restantes a dos profesionales docentes vinculados a la universidad y a la atención a la diversidad. Tras la recogida de datos y el análisis de resultados, se presenta una “infografía” con una batería de propuestas y se concluye, en general, que a pesar de los avances a lo largo de los años, es necesario seguir cambiando para avanzar y adaptarse a la demanda actual, donde la universidad y la escuela dejen de parecer mundos paralelos.

Palabras clave: Formación docente, atención a la diversidad, escuelas inclusivas, educación primaria, plan de estudios universitario.

Abstract

This work is the result of research focused on the training of the primary education teacher with regard to attention to diversity at the University. Throughout the research, the education of Catalonia has been analyzed in reference to educational inclusion, decree 150/2017, universal design of learning, the passage from the inclusive school to an inclusive system, the teacher training at the public universities of Catalonia, etc. The objective of the same is to know everything that current education implies in terms of attention to diversity and, therefore, that falls on teacher training in order to face and respond to current demands once the degree is completed, thus, with the aim of developing a series of proposals to be taken into account when reviewing, modifying and updating future university curricula with special mention to diversity.

The design of this research moves within the scope of an interpretative socio-critical paradigm, with a marked qualitative methodology. In this approach, two different research instruments have been applied: documentary analysis and interviews. A total of eleven interviews were carried out, nine of them with students in the last year of primary education, and the remaining two with two teaching professionals linked to the University and to the attention to diversity.

After the data collection and analysis of the results, an infographic is presented with a battery of proposals and it is concluded, in general, that despite the progress made over the years, it is necessary to continue changing in order to move forward and adapt to the current demand, so that the university and the school do not remain parallel worlds.

Key words: teacher training, attention to diversity, inclusive schools, primary education, university curriculum.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	7
2. MARC TEÒRIC.....	9
2.1 Capítol I: L'Educació a Catalunya. Marc legal	9
2.2 Capítol II: Atenció educativa.....	10
2.3 Capítol III: Atenció a la diversitat.....	12
2.3.1 <i>Inclusió educativa o educació inclusiva</i>	13
2.4 Capítol IV: Decret 150/2017 i Escoles inclusives	15
2.4.1 <i>Decret 150/2017</i>	15
2.4.2 <i>Escoles inclusives</i>	17
2.4.3 <i>Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA)</i>	18
2.5 Capítol V: Formació docent universitària	20
3. MARC METODOLÒGIC	31
3.1 Punt de partida.....	31
3.2 Objectius.....	32
3.3 Disseny	33
3.4 Resultats	40
3.5 Proposta	49
3.6 Conclusions	50
4. BIBLIOGRAFIA.....	54
5. ANNEX.....	58

Al llarg d'aquest document, i amb l'objectiu de facilitar la lectura del text, es fa ús del "masculí genèric" per a referir-se a les persones dels dos sexes, no significat en cap moment aquesta adopció la utilització de l'ús sexista del llenguatge ni de les connotacions que aquest implica.

1. INTRODUCCIÓ

El meu Treball de Fi de Grau sorgeix de la necessitat de participar en la millora d'una educació per a tothom, de conèixer amb més profunditat l'educació actual en referència a l'educació inclusiva, l'educació docent universitària i per últim, de trobar propostes per continuar creixent i millorant com a docents.

Com bé expressa Gimeno Sacristán: *“todas las desigualdades son diversidades aunque no toda la diversidad supone desigualdad”* (1999). L'atenció a la diversitat neix de la preocupació, de considerar mesures per compensar les desigualtats i pal·liar els desavantatges que pateixen determinats alumnes dins del sistema educatiu, així com mesures per eliminar qualsevol barrera que impedeixi l'accés, l'aprenentatge i la participació d'alguns alumnes a la vida escolar (Booth i Ainscow, 2002). A partir d'aquestes referències podem destacar el gran paper del mestre per tal de detectar i elidir barreres, atenent les necessitats de l'alumnat i oferint una educació de qualitat per a tothom.

D'altra banda, Francesc Imbernon en el seu article *“Cap a una millor professionalització docent del professorat”*, es refereix a aquesta com l'element fonamental per millorar la docència i la qualitat de l'ensenyament. Aquest, analitza la situació de la formació docent tant inicial com permanent i les problemàtiques que cal entomar per millorar-la. *“La professió docent s'ha de moure, actualment, en un equilibri delicat entre les tasques acadèmiques i l'estructura de participació social”* (Imbernon, 2015, p.14). Amb la frase incideix en allò que implica aquesta diversitat, fent que la professió es torni cada cop més complexa, molt més que ensenyar el que és bàsic i elemental a un grup homogeni com fa uns anys. Això implica noves competències professionals, i manifesta en referència a la formació docent a les universitats, que a part dels coneixements específics cal que s'incloguin d'altres com: la pràctica que possibiliti una atenció diversificada a un alumnat cada vegada més divers, una preparació per a la innovació educativa, i una formació per a la igualtat entre els sexes i per a l'atenció a la diversitat.

Per tant, com podem veure queda un llarg camí per recórrer pel que fa a la formació docent. I arribat aquest punt ens preguntem si: sortim preparats de la carrera per fer front a la gran diversitat de les aules?, es podrien destinar més hores a l'atenció a la diversitat dins la

carrera?, sentim que ens falten coneixements i que hi ha una diferència entre els companys/es que cursen la menció d'atenció a la diversitat i els que no?, podem canviar l'enfocament de l'atenció a la diversitat referent a la universitat o reorganitzar-la per millorar com a docents i formar part del progrés?

Per tal de donar resposta a aquestes preguntes s'ha basat el marc teòric en cercar informació rellevant per conèixer i analitzar aspectes que tenen a veure amb el propòsit, com ara; la Llei d'educació de Catalunya, l'atenció educativa, l'atenció a la diversitat, la inclusió educativa i la formació docent a les universitats de Catalunya. Seguidament, s'ha basat el marc metodològic en analitzar la formació docent que rebem a la Universitat en referència a l'atenció a la diversitat, entrevistant a diferents membres vinculats a la universitat, tant professionals docents com estudiants, per tal d'acabar elaborant un seguit de propostes diverses.

Per concloure, les raons de l'elecció d'aquest tema pel Treball de Fi de Grau, engloba diferents motius, però s'ha vist motivat principalment pels següents, un dels quals és de caire personal. Sense anar més enllà, jo sóc i he estat una alumna considerada dins d'aquesta diversitat. Altrament, des del pràcticum he pogut observar l'alt percentatge de diversitat dins les escoles, i la manca de suports i recursos que malauradament es pateix actualment, per aquesta raó vaig fer una mirada enrere, pensant en la formació docent de la Universitat i com des d'aquesta podem ajudar a pal·liar molt més aquestes mancances existents.

2. MARC TEÒRIC.

2.1 Capítol I: L'Educació a Catalunya. Marc legal

Llei d'educació de Catalunya (LEC). Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. Aquesta Llei té per objecte regular el sistema educatiu de Catalunya (Article 1.), i s'elabora amb el desig de proporcionar la millor educació a les noves generacions i per continuar oferint oportunitats educatives a tothom al llarg de la seva vida.

La Llei pretén que la pràctica educativa respongui millor a la diversitat actual dels alumnes, ja que, ens trobem en una societat complexa i canviant, així doncs, es requereix que la institució escolar de Catalunya pugui adoptar en tot moment mesures concretes per a satisfer les situacions que presenta el segle XXI.

Convé destacar un dels objectius prioritaris de la Llei, el qual fa referència al fet que els centres educatius de Catalunya adequin llur acció educativa per atendre la diversitat i les necessitats educatives específiques, promoguin la inclusió dels alumnes i s'adaptin millor al seu entorn socioeconòmic. Per tal de dur a terme aquest nou plantejament, i segons recull la Llei, cal una adequació de l'activitat educativa per atendre la diversitat de l'alumnat i l'assoliment d'una igualtat d'oportunitats molt més gran. D'altra banda, l'Administració de la Generalitat té la responsabilitat de garantir el respecte als drets i els principis educatius i l'acompliment dels objectius proposats.

És important conèixer l'**article 3**. Dret a una educació integral, on tot l'alumnat té dret a aquesta, dirigida al ple desenvolupament de la personalitat, respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals.

En l'**article 81**. Criteris d'organització pedagògica dels centres per a l'atenció dels alumnes amb necessitats educatives específiques. Trobem els següents punts:

1. L'atenció educativa de tots els alumnes es regeix pel principi d'escola inclusiva.
2. Els projectes educatius dels centres han de considerar els elements curriculars, metodològics i organitzatius per a la participació de tots els alumnes en els entorns escolars ordinaris, independentment de les seves condicions i capacitats.

Dins el **Capítol II**. Formació del professorat. En els **articles 109 i 110**, on es mostren els ítems referents a la formació inicial i a la formació permanent del professorat. D'una banda,

la formació inicial del professorat ha de garantir la total aptitud per a la docència, la capacitat d'afrontar els reptes del sistema educatiu, i per descomptat, complir amb els paràmetres estipulats per l'ordenació general del sistema educatiu. D'altra banda, la formació permanent té per objectiu la constant millora i actualització de la qualificació, aptitud i capacitat dels professionals docents.

L'article 156 tracta sobre l'Administració educativa, aquesta és l'Administració de la Generalitat i actua per mitjà del Departament. Segons l'article 157. Comunitat educativa i administració de l'educació, l'administració ha de crear instruments que garanteixin la participació de tota la comunitat educativa en la programació general de l'ensenyament. I el Departament ha de garantir l'atenció als docents, els alumnes, les famílies i els ciutadans en general en tots aquells aspectes relacionats amb l'àmbit educatiu.

En el Capítol II. Competències en matèria d'educació de les diverses administracions, i més concretament en **L'article 158**. Competències de l'Administració de la Generalitat, veiem com és aquesta la que s'encarrega de regular, planificar, ordenar, supervisar i avaluar el sistema educatiu. A més, se'ns mostren aquelles competències que corresponen a l'Administració educativa de la Generalitat.

2.2 Capítol II: Atenció educativa

L'atenció educativa és el conjunt de mesures i suports que s'adrecen a tots els alumnes, per tal d'afavorir el seu desenvolupament personal i social, l'assoliment de les competències al llarg de les diferents etapes educatives i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

D'acord amb el principi d'escola inclusiva, tots els alumnes tenen dret a rebre una atenció educativa adequada i una educació en igualtat d'oportunitats on puguin obtenir el màxim nivell de desenvolupament a través del sistema educatiu (articles 2, 6, 28 i 29), sigui quina sigui la seva condició. Posant èmfasi en aquells casos amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Així mateix, amb la previsió dels suports complementaris que calguin, d'acord amb les necessitats concretes de cada alumne, per facilitar la seva educació efectiva i el màxim nivell de desenvolupament de les seves capacitats en un règim d'inclusió, qualitat i equitat.

Aquests principis estan recollits en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre (LOMLOE), que estableix que el sistema educatiu ha de garantir la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, independentment de les seves condicions i circumstàncies, l'accés en igualtat d'oportunitats a través de l'educació i la inclusió educativa, i la flexibilitat del sistema per adequar els processos educatius a la diversitat d'aptituds, interessos, expectatives i necessitats de l'alumnat. Es planteja una aposta clara per una escolarització sense exclusions, d'acord amb els principis de qualitat i equitat, que afavoreixi la inclusió de tot l'alumnat.

“Respectar els drets de tots i cadascun dels infants, sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares o dels seus tutors legals.” (l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989).

La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació assenyala al preàmbul la necessitat emergent d'adequar l'acció educativa per tal d'atendre la diversitat dels alumnes i així aconseguir igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat. En el títol preliminar apareix com un element essencial la **cohesió social i l'educació inclusiva**, com a base que sustenta una escola per a tothom. Així doncs, tal com es manifesta en el Dictamen 3/2017 l'articulat de la LEC recull que l'atenció educativa de tot l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió, on defineix els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, d'aquells que poden trobar més barreres en l'aprenentatge i la participació.

Per poder apropar-nos a la idea d'una atenció educativa que permeti assolir el màxim desenvolupament dels alumnes és necessari un enfocament integral que prengui en consideració les intervencions en tots els àmbits de la vida dels infants i la valoració i cooperació dels diferents equips.

Pere Pujolàs (2015) planteja una sèrie d'ítems els quals tots els centres haurien de seguir a l'hora d'atendre a tots els alumnes, siguin quines siguin les seves característiques. On l'atenció educativa estigui presidida pels principis generals; d'inclusió, normalització, personalització i per últim el principi per la igualtat d'oportunitats.

Com s'ha comentat amb anterioritat, l'atenció educativa és el conjunt de mesures i suports que es destinen a tot l'alumnat del centre educatiu. Cada centre ha de planificar les mesures i els suports educatius a partir de l'observació dels infants, a fi de donar a cadascú la intensitat de suport adequada per millorar-ne el nivell competencial i afavorir el seu progrés.

Les **mesures** per a l'atenció educativa són aquelles accions i actuacions destinades a reduir les barreres de l'entorn educatiu, organitzades per facilitar l'accés a l'aprenentatge i la participació de tots els alumnes. Per assegurar un millor ajustament entre les capacitats dels alumnes i el context d'aquest aprenentatge. D'altra banda, els **suports** són els recursos personals, metodològics i materials (incloent-hi els tecnològics) i els ajuts contextuals i comunitaris (CSMIJ, EAP...) que els centres utilitzen per aconseguir que les mesures planificades siguin efectives i funcionals. Els suports han de fomentar l'autonomia de l'alumne per accedir al currículum, han de ser flexibles per adaptar-se a les seves necessitats i fortaleces i al context, i han de possibilitar la disminució o retirada de la intensitat del suport com a objectiu prioritari.

2.3 Capítol III: Atenció a la diversitat

Actualment, l'atenció a la diversitat continua sent un dels reptes als quals s'enfronta l'educació, ja que, requereix una major adaptació en la intervenció educativa dels centres enfront de les necessitats reals de tot l'alumnat per assegurar una acció educativa de qualitat. L'escola, i els mestres són els encarregats d'atendre la gran diversitat de característiques, capacitats, interessos, necessitats, etc. Que presenten tots els alumnes de l'aula.

Així doncs, després d'aquesta breu introducció m'agradaria citar a Morodo (2017), quan explicita el següent: *“L'atenció a la diversitat requereix comprendre les diferents maneres d'aprendre que mostra l'alumnat per tal de poder oferir una resposta ajustada.”*

La diversitat en el món educatiu és entesa com les diferències que presenten els alumnes davant els aprenentatges per diferents motius. Tots els alumnes són “diversos” davant el procés d'aprenentatge i en la forma en què aquest s'afronta, ja que, són diferents en quant a aptituds, necessitats, interessos, motivacions, gustos, capacitats, procés de maduració, experiències, entorns socials, culturals i familiars, situacions socioeconòmiques i lingüístiques, etc. Els docents a partir d'aquestes diferències han de poder oferir diferents vies i situacions per a l'ensenyament i aprenentatge dels infants per tal d'adaptar-les a aquests i

facilitar el creixement integral dels nostres alumnes, aplicant així mesures que vagin de les més ordinàries a les més específiques, és a dir, des de mesures i suports universals a addicionals o intensives segons convingui i ho requereixi l'alumnat.

Segons Bussalleu (1996), l'atenció a la diversitat s'entén com un concepte que accepta que tots els alumnes tenen necessitats educatives diferents. Per aquest motiu aquesta atenció a la diversitat és l'acció com a resposta educativa que cal oferir a cadascun dels infants i la previsió d'estratègies amb la finalitat que les diferències no esdevinguin desigualtats.

Prenc com a definició de l'atenció a la diversitat la que ens ofereixen Ortín i Carrasco, expressant que *“Quan parlem d'atendre la diversitat en l'àmbit escolar, fem referència a totes les actuacions que podem realitzar per donar resposta a les diferents individualitats que s'atenen.”* (p.14).

Després d'haver conegut el marc legal central que regeix l'educació a Catalunya, i el que definim com atenció educativa, destaquem el progrés d'aquesta pel que fa a contemplar els aspectes que tenen a veure amb aquells alumnes amb necessitats educatives especials, la distribució de serveis, la concreció del treball en xarxa, etc. Tanmateix, veiem que l'educació va més enllà i trobem un gran conjunt d'estudis i d'autors que expressen conceptes relacionats amb una atenció educativa per a tots i, per tant, la necessitat d'atendre a la diversitat i considerar-la com un factor sumatiu de l'educació i no pas el contrari. Veiem com aquests són l'origen i el motor que ens porta al que actualment denominem una educació inclusiva.

2.3.1 Inclusió educativa o educació inclusiva.

“La inclusió és un procés sense fi que cerca maneres més eficaces de respondre a la diversitat present de l'alumnat”. Ainscow (2005)

Segons la definició del Departament d'educació (2021), l'educació inclusiva és una de les bases clau del sistema educatiu a Catalunya, aquesta té per objectiu principal vetllar per les oportunitats d'aprenentatge de totes les persones, independentment de les seves capacitats, la condició social o cultural, la religió, la diversitat sexual o la identitat de gènere. El fet d'aprendre a respectar les diferències individuals de cadascú i arribar a acceptar la diversitat

com a realitat actual i com a fet que enriqueix les persones, és l'ideal d'una societat avançada i el principi essencial de l'educació inclusiva.

“L'educació inclusiva és el procés pel qual s'ofereix a tots els nens i nenes, sense distinció pel que fa a la capacitat, la raça o qualsevol altra diferència, l'oportunitat de continuar sent membre de la classe ordinària i d'aprendre dels seus companys, i juntament amb ells, a l'aula.” Stainback (2001)

Dins d'aquesta diversitat de concepcions sobre la inclusió educativa, també podem destacar la definició que proposen Ainscow, Booth i Dylson l'any 2006, definint aquesta com el procés de canvi sistemàtic per tal d'eliminar les barreres que limiten la presència, l'aprenentatge i la participació de l'alumnat a la vida escolar del centre on estan escolaritzats, amb particular atenció a aquells més vulnerables (Echeita et al., 2009).

La Convenció dels drets de les persones amb discapacitat (2006) reconeix el dret de l'educació inclusiva com a model indispensable i essencial perquè tot l'alumnat rebi una educació de qualitat i, així mateix, per garantir la universalitat i la no-discriminació en el dret a l'educació. Malgrat això, existeix la realitat del sistema educatiu que posa de manifest la continuïtat d'algunes mancances vinculades a l'atenció a la diversitat i les dificultats en l'aplicació efectiva del model d'educació inclusiva que es preveu a la normativa. (Síndic, 2021).

Aquest fet podem enllaçar-lo amb el que comenten (Marchesi, Coll i Palacios, 1999, com se cita en López, Echita i Martín, 2017) on expressen: *“El camino hacia las escuelas inclusivas es un largo camino, lleno de avances y retrocesos, y en donde se pone de manifiesto la enorme incidencia que los valores sociales tienen en la práctica educativa”* (p.158).

Com cita Stainback (2001) en un estudi publicat per Hunt i els seus col·laboradors (1994), es demostrava que en una aula inclusiva no només s'aconseguia l'assoliment de més objectius, sinó que el grau de complexitat d'aquests era més elevat, i d'igual forma, dins de l'aula hi havia una major implicació i participació activa de l'alumnat, amb un augment considerable en les interaccions positives per part de tots.

No són els primers a manifestar aquesta realitat, anys enrere Vandercook ja va observar l'any 1991, que la inclusió repercuteix positivament en l'aprenentatge acadèmic i social tant dels infants inclosos com dels altres, a part, aquesta inclusió augmenta la consciència de les seves

pròpies capacitats i l'autoestima envers ells mateixos i els altres, beneficiant un clima favorable per l'aprenentatge.

Arran de l'augment de la diversitat dins les aules i de tots els estudis realitzats, cada cop es fa més evident la creixent necessitat de començar a atendre les diferents necessitats del nostre alumnat, tot això, desencadena en l'aparició i implantació del Decret 150/2017, el canvi de currículum, la importància ascendent de les intel·ligències múltiples, les metodologies actives, i el nou model d'escola inclusiva.

2.4 Capítol IV: Decret 150/2017 i Escoles inclusives

2.4.1 Decret 150/2017

El **DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu**. S'estructura en un preàmbul i cinc capítols. El present decret estableix l'escolarització de tots els alumnes en centres ordinaris.

Aquest Decret té com objecte garantir que tots els centres educatius de Catalunya siguin centres inclusius, buscant que tots i cadascun d'ells es pugui definir com una escola per a tothom. A fi d'oferir igualtat d'oportunitats i una atenció educativa adaptada a tot l'alumnat, eliminant barreres en l'aprenentatge i la participació.

Es busca aconseguir aquests objectius amb l'establiment de criteris que orientin l'organització i la gestió dels centres, una ordenació de les diferents mesures i suports per a l'atenció educativa, i finalment, una diversificació de l'oferta de serveis dels centres d'educació especial per tal d'esdevenir centres proveïdors de serveis i recursos per als centres ordinaris a fi de completar la xarxa de suports a l'educació inclusiva.

El Decret, posa de manifest que tots i cadascun dels nostres alumnes són subjectes de l'atenció educativa i que, per tant, tots seran atesos amb les mesures i suports que convinguin, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i per a l'assoliment de les competències. Per tal de dur a terme els ítem plantejats, s'han ordenat aquestes mesures i suports en **diferents graus d'intensitat**, universals, addicionals i intensives. Així mateix, es poden distingir també segons a qui van adreçades aquestes mesures i suports, sent aquestes,

per a tots els alumnes, per alumnes amb alguna situació personal singular o de vulnerabilitat o alumnes amb necessitats educatives especials.

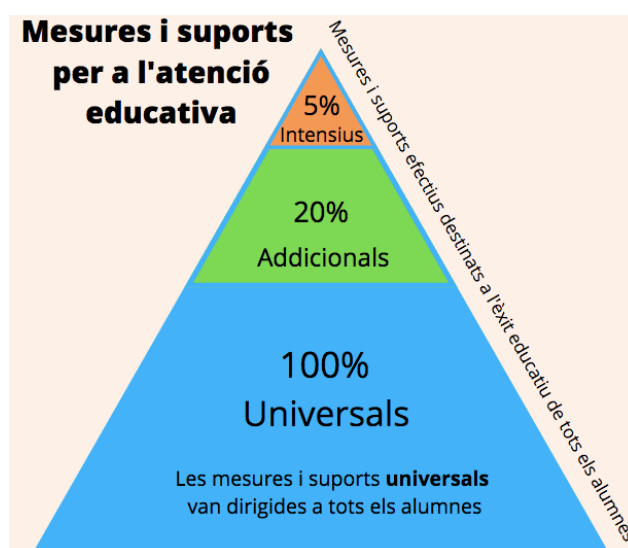

Figura 1. *Mesures i suports.* Font: Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. Elaboració pròpia

Aquest Decret, busca donar més èmfasi i importància al treball en xarxa. El docent no està sol en la seva tasca educativa sinó que compta amb un ampli grup de companys docents i personal del centre, amb el qual la intenció és generar un fort treball en xarxa tant dins del centre com amb altres centres i serveis del territori. A més, per tal d'aconseguir que finalment totes les escoles siguin inclusives, s'augmenta el paper dels **centres d'educació especial com a proveïdors** de recursos i serveis, siguin de caràcter material o humà segons es valori.

D'altra banda, en el Decret també s'especifica i es matisa el factor de la responsabilitat compartida, és a dir, aquelles funcions i compromisos compartits entre l'Administració educativa, els centres educatius i sobretot les famílies. Aquest concepte es pot entendre com un seguiment del treball en xarxa, ja que el que s'intenta és que tots els elements que participen en l'educació dels infants estiguin en permanent contacte i s'impliquin pel benefici de l'educació per a tothom.

Huguet i Almirall (2017), en una entrevista a la Subdirectora General d'Ordenació i Atenció a la Diversitat de la Generalitat de Catalunya, intenten aclarir diferents aspectes que no han acabat de quedar clars en el Decret 150/2017, en aquesta dirigeixen diverses preguntes cap al docent i la seva tasca educativa acord amb tot l'equip de mestres. On podem destacar dues de les respostes. *“Si considerem que la tasca dels docents s'ha de fer en col·laboració, si creiem que és treball d'equip, com podem parlar de diluir responsabilitats? Si volem, de veritat, una educació inclusiva, hem de crear una responsabilitat col·lectiva i compromesa de tots els*

docents amb tots i cadascun dels alumnes del centre. El tutor no pot quedar tancat en la seva aula amb un munt de responsabilitats que no pot compartir amb ningú. La tasca docent és una tasca d'equip” (Esteve, 2017, p.4 a Huguet i Almirall).

Per aquest motiu, i molt lligat al qual expressa anteriorment, fa la declaració següent, on manifesta la importància de la formació docent en tots els àmbits i per a tots ells. *“Creiem que la formació és una de les claus per a poder garantir la millora en l’atenció educativa a l’alumnat. És important la formació dels docents i la formació de tots els serveis educatius, i dels diferents equips de treball”.*

Així doncs, considero el nou Decret 150/2017, una aportació rellevant i molt valuosa al que hi havia anteriorment, que permet així continuar avançant cap a aquesta millora de l’educació basada en una educació per a tothom en un marc inclusiu.

2.4.2 Escoles inclusives

Títol preliminar de la LEC | Principis rectors del sistema educatiu

- La cohesió social i l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom.

Com defineixen Pujolàs i Lago (2006): Una escola inclusiva és aquella en la qual poden aprendre junts alumnes diferents, una escola que no exclou ningú, perquè no categoritzem als estudiants, només hi ha una sola categoria d'alumnes, sense cap mena d'adjectius, que —evidentment— són diferents. A l'escola inclusiva només hi ha alumnes, a seques; no hi ha alumnes corrents i alumnes especials, sinó simplement alumnes, cadascú amb les seves pròpies característiques i necessitats. La diversitat és un fet natural, és la normalitat: el més normal és que siguem diferents (afortunadament).

L'any 2015 el Departament d'Ensenyament va posar sobre la taula uns principis per tal de fer un pas més enllà, per **passar de l'escola inclusiva al sistema inclusiu**. Aquests principis (Departament d'Ensenyament, 2015) es basen en:

- Que la diversitat sigui reconeguda com a fet universal, positiu i de riquesa.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats. Amb l'alumne com a protagonista, la construcció de coneixements de forma col·lectiva i la flexibilització del temps, per tal d'adaptar-se a tothom.

- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com un dret essencial de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit, on es transmeti confiança.
- Participació i corresponsabilitat per construir un projecte comú fent ús del diàleg, la comunicació i evidentment del respecte per davant de tot.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desplegar projectes educatius compartits.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tothom.

2.4.3 Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA)

Té la finalitat d'orientar l'atenció educativa i organitzar les mesures i suports. Aquest, facilitarà la personalització d'entorns i la planificació d'activitats. El Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA), parteix del model de disseny universal o disseny per a tothom: *“és el model en el qual es conceben o projecten des de l'origen —sempre que això sigui possible— entorns, processos, béns, productes, serveis, objectes, instruments, programes, dispositius o eines, de tal manera que puguin ser utilitzats per totes les persones, en l'extensió més gran possible, sense necessitat d'adaptació ni de disseny especialitzat”*. (CAST, 2018).

Per tant, el DUA és un marc de referència per als professionals, per crear processos d'ensenyament-aprenentatge que garanteixin les mateixes oportunitats d'aprenentatge a tots els aprenents. Aquest, presenta pautes que estan basades en coneixements pedagògics, neurocientífics i tecnològics, i està format per tres principis fonamentals.

- El **primer principi** té com a finalitat proporcionar múltiples maneres de comprometre's, reflexionant així sobre el “per què” de l'aprenentatge.
- El **segon principi** té com a objectiu proporcionar múltiples maneres de representació, relacionant-se així amb el “què” de l'aprenentatge.
- El **tercer principi** té com a finalitat proporcionar múltiples maneres per a l'acció i l'expressió, per abordar el “com” de l'aprenentatge.

Com ha docents s'ha de tenir la capacitat de crear contextos educatius que permetin aprendre a tots els infants, independentment de les seves capacitats, possibilitats, preferències i dificultats. Per tant, amb l'objectiu de permetre a tots els alumnes accedir, participar i implicar-se en l'aprenentatge.

A tall de sintetitzar tot l'esmentat anteriorment, s'adjunta un esquema-resum sobre el DUA, elaborat pel Departament d'Educació.

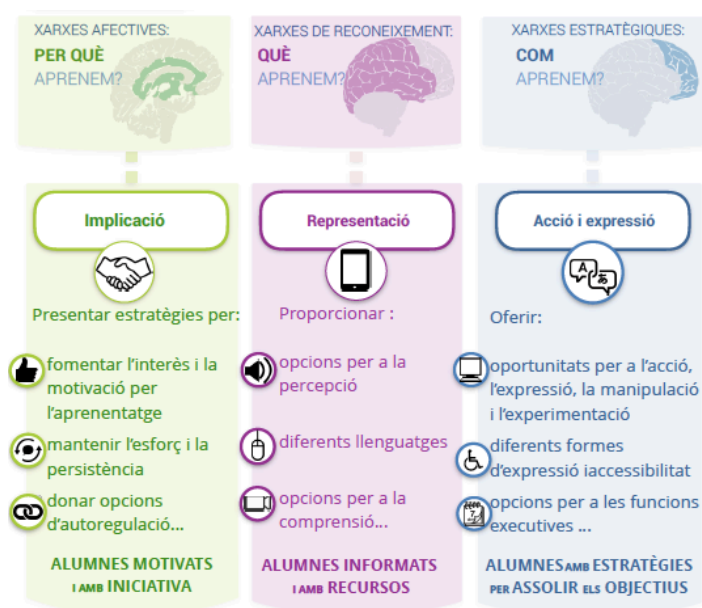

Figura 2. Esquema principis i pautes DUA. Font: Generalitat de Catalunya (2016). Elaboració: Basat en Center for Applied Special Technology (CAST, 2011). Universal design for learning guidelines versió 2.0. Adaptada i traduïda al català pel Departament d'Educació.

Tot això dona lloc al **canvi de mirada**, un canvi de mirada que es contempla dins de les escoles inclusives, on no se centra només la mirada en aquell alumne i la seva dificultat o dèficit, sinó també en l'entorn, es mira d'adaptar l'entorn per facilitar l'aprenentatge de tothom i eliminar les diferents barreres que aquest pugui comportar.

Amb el currículum passa igual, tot i ja disposar i partir d'un currículum basat en les competències i l'adaptabilitat, tot plegat ens ha portat a una revisió i modificació d'aquest, arribant així a un nou currículum, que igual que aquest serà divers, també han de ser diverses les maneres en què l'apliquem i l'utilitzem.

Passarem del currículum conegut com a Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. A un nou currículum que entrarà en vigor a Catalunya el curs 2022-2023, on es contemplaran una sèrie de canvis dirigits als centres educatius de 0 a 18 anys. Tot i la controvèrsia que ha comportat aquest canvi de currículum per l'escassa comunicació amb els docents, aquests han de continuar vetllant pel seu desenvolupament i pels beneficis que pot comportar als alumnes. Ja que s'espera una sèrie de canvis que facilitin la flexibilització d'aquest i la continuació del procés cap a una escola i un sistema més inclusiu.

A continuació, deixo alguns dels canvis que contempla el nou currículum, pel que fa a l'educació primària.

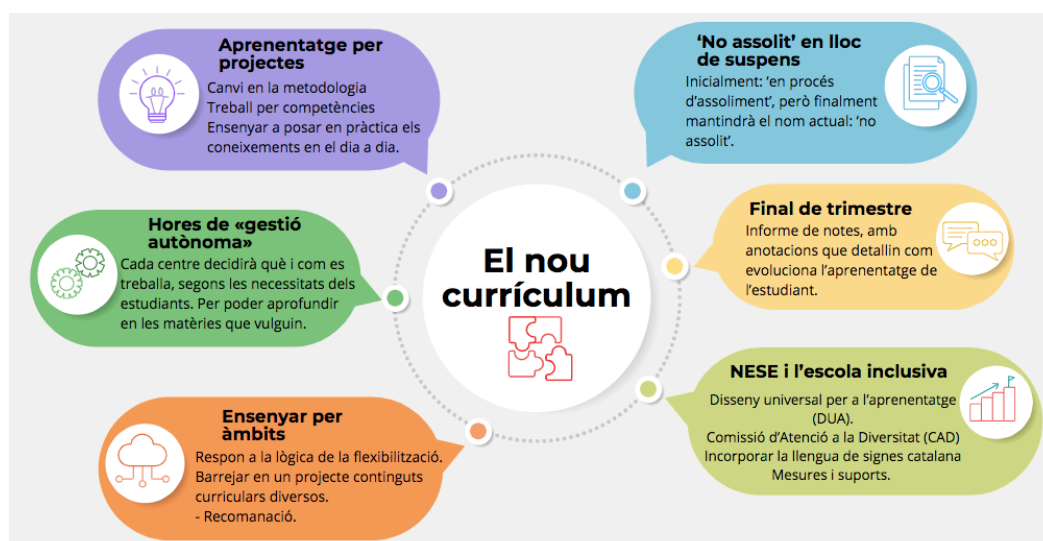
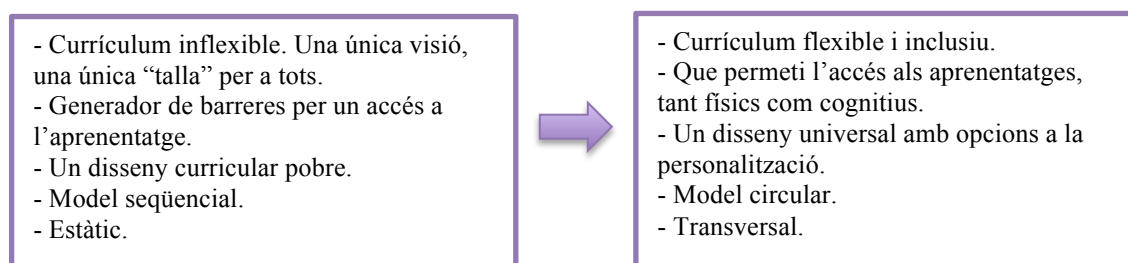

Figura 3. Alguns canvis del nou currículum. Font: Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

“Els suports han de ser per adaptar l'escola a l'alumne i no l'alumne al sistema”. Muntaner (2000).

Com he comentat anteriorment, s'ha hagut de fer un canvi de mirada, on es passi de la creença que l'alumne s'ha d'adaptar al currículum per la de que el currículum s'ha d'adaptar a l'alumne. Un canvi de perspectiva que impliqui les següents accions.

2.5 Capítol V: Formació docent universitària

Segons el DIEC, la formació és l'acció de formar. La formació “professional” és aquella que té com a finalitat l'adquisició de coneixements, de sabers, d'habilitats i d'actituds necessaris i essencials per a l'exercici d'una professió.

En aquest cas, l'estudi s'enfoca en la formació inicial dels docents. Més concretament en la formació inicial al grau d'Educació Primària de les universitats públiques de Catalunya, fent èmfasi, en el tractament de l'atenció a la diversitat dins d'aquestes.

Els títols de grau d'Educació Infantil i grau d'Educació Primària estan regulats per una ordre, on s'estableixen uns paràmetres per a totes les universitats. On es marca el nombre d'anys de la carrera, els crèdits, les optatives, les competències que ha de tenir un mestre, etc. Aquest, és l'ordre ECI/3857/2007, de 27 de desembre, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió de Mestre en Educació Primària. I què, com s'ha comentat anteriorment és el que regula la formació docent en tots els estats, i estableix els requisits que ha de complir l'alumne en finalitzar el grau i les competències que ha de tenir.

Els plans d'estudi dels Graus d'ensenyament universitaris s'estructuren fent servir el Sistema Europeu de Transferència de Crèdits, més conegut amb les sigles en Anglès **ECTS**. Aquest, és el sistema adoptat per totes les universitats de l'EEES (Espai Europeu d'Educació Superior), per tal de garantir l'homogeneïtat, la qualitat i la convergència dels diversos estudis que s'ofereixen dins dels diferents sistemes europeus d'educació.

Els **crèdits ECTS o crèdits europeus** són la unitat que es fa servir per mesurar el temps de treball que destinem a l'estudi. Anteriorment, aquests feien referència a les hores dins l'aula, però això ha canviat i actualment s'entenen com les **hores que es dediquen a l'estudi**. Tractant d'una estimació d'hores que precisa per a la superació de cada assignatura i de cada curs. On s'inclouen tant les hores lectives com les hores d'estudi personal, tutories, seminaris, hores dedicades a l'elaboració de treballs, pràctiques, projectes... i així mateix, les exigides per a la preparació i realització d'exàmens i avaluacions.

Un crèdit ECTS equival a unes 25-30 hores de treball de l'estudiant, i un curs acadèmic equival a 60 crèdits ECTS, sempre que l'estudiant tingui una dedicació a temps complet.

Els estudis de **grau** ofereixen una formació de caràcter general dirigida a l'exercici de determinades professions o bé orientada a preparar a l'alumnat per rebre una formació posterior avançada i més especialitzada, com ara els estudis de màster. Però existeixen alguns graus universitaris que habiliten per l'exercici de **professions regulades**, com és el cas, per exemple, dels graus en Infermeria, Odontologia i Educació Primària.

Els graus universitaris han d'incloure als seus corresponents plans d'estudi els **tres tipus d'assignatures** següents: assignatures bàsiques, assignatures obligatòries i assignatures optatives. A més, és de rellevant importància tenir en compte que el pla docent d'un grau universitari sempre acaba culminat necessàriament amb l'elaboració del **treball final de grau**

(TFG), i que també pot contemplar la realització de **pràctiques externes** i altres activitats formatives com, per exemples **seminaris**.

Com s'ha comentat anteriorment, aquest treball d'investigació s'ha centrat en el grau d'Educació Primària. Aquest grau pretén ensenyar a crear situacions d'ensenyament i aprenentatge per tal d'afavorir la construcció de coneixement dels infants en edats compreses entre 6 i 12 anys (fent referència de 1r de primària fins a 6è de primària), formar en metodologies docents que s'adeqüin a les necessitats dels nostres alumnes i a les diferents edats, elaborar projectes motivadors, i l'adquisició de coneixements i habilitats per un desenvolupament de capacitats i actituds necessàries per assumir la gran responsabilitat d'un mestre o mestra. Per tal d'aconseguir el títol oficial de graduat/ada, cal cursar un itinerari de 240 crèdits ECTS, aquests equivalen a quatre anys de carrera.

Com també s'ha esmentat, el grau d'Educació Primària és un grau professionalitzador, és a dir, ens permet un cop finalitzat el grau exercir la professió, en aquest cas la de mestres d'educació primària. **Aquest grau** forma part de la branca de ciències socials i jurídiques i **l'ofereixen un total de 5 universitats públiques arreu de Catalunya.**

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària de les universitats públiques de Catalunya:

Taula 1

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 1

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	60	-	-	-	-	60
2n Curs	-	57	3	-	-	60
3r Curs	-	27	12	21 (Obligatòria)	-	60
4t Curs	-	24	6	21 (Obligatòria)	9 (Obligatòria)	60
Total	60	108	21	42	9	240

Taula 2

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 2

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	36	24	-	-	-	60
2n Curs	24	30	-	6 (Obligatòria)	-	60
3r Curs	-	45	-	15 (Obligatòria)	-	60
4t Curs	-	7	24	20 (Obligatòria)	9 (Obligatòria)	60

Total	60	106	24	41	9	240
--------------	-----------	------------	-----------	-----------	----------	------------

Taula 3

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 2 (Reverificat)

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	36	18	6	-	-	60
2n Curs	24	30	-	6 (Obligatòria)	-	60
3r Curs	-	46	-	14 (Obligatòria)	-	60
4t Curs	-	-	30	24 (Obligatòria)	6 (Obligatòria)	60
Total	60	94	36	44	6	240

Taula 4

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 3

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	48	12	-	-	-	60
2n Curs	12	42	-	6 (Obligatòria)	-	60
3r Curs	-	30	-	30 (Obligatòria)	-	60
4t Curs	-	18	27	9 (Obligatòria)	6 (Obligatòria)	60
Total	60	102	27	45	6	240

Taula 5

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 4

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	30	30	-	-	-	60
2n Curs	18	36	-	6 (Obligatòria)	-	60
3r Curs	12	34	-	14 (Obligatòria)	-	60
4t Curs	-	-	30	24 (Obligatòria)	6 (Obligatòria)	60
Total	60	100	30	44	6	240

Taula 6

Distribució de crèdits del grau d'Educació Primària per la Universitat 5

Curs	Crèdits formació bàsica	Crèdits Obligatoris	Crèdits Optatius	Crèdits pràctiques externes	Crèdits Treball Fi de Grau	Crèdits Totals
1r Curs	60	-	-	-	-	60
2n Curs	-	54	6	-	-	60

3r Curs	-	30	9	21 (Obligatòria)	60
4t Curs	-	21	9	24 (Obligatòria) 6 (Obligatòria)	60
Total	60	105	24	51	240

Finalment, és hora de parlar de les **mencions**. Les mencions són assignatures optatives que fan referència a unes intensificacions curriculars destinades a proporcionar una formació especialitzada dins d'un àmbit de coneixement concret. Com indica el Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, en l'apartat 3 de l'article 9, **“El disseny dels títols de Grau podrà incorporar mencions al·lusives a itineraris o intensificacions curriculars”**. Com bé descriu el Reial decret 1002/2010, de 5 d'agost, pel qual respecte a l'obtenció de títols universitaris oficials, en l'apartat 2 de l'article 5, en referència als Títols de Grau, on s'expressa que la denominació/ nom d'aquests títols serà: Graduat o Graduada en T (nom específic del Grau, en aquest cas: Educació Primària), amb Esment, en M (la menció, com ara Atenció a la Diversitat), per la Universitat O (nom de la Universitat que ho expedeix, n'és un exemple la Universitat Rovira i Virgili).

Així, l'Ordre ECI/3854/2007 i l'Ordre ECI/3857/2007, aquesta última esmentada anteriorment, i ambdues de 27 de desembre, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió de Mestre en Educació Infantil i **de Mestre en Educació Primària**, respectivament, estableixen que **en aquests ensenyaments podran proposar-se mencions qualificadores, entre 30 i 60 crèdits europeus, adequades als objectius, cicles i àrees de l'Educació Infantil i Educació Primària**, segons s'estableix en els articles 13, 14, 17, 18, 19 i 93 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

Per concloure, les mencions serveixen per a adquirir una especialització específica i concreta, que s'afegeix a la formació i qualificació atribuïda al títol de Grau corresponent. Però, el més important, serveix per al reconeixement de les diferents Especialitats del Cos de Mestres, siguin funcionaris de carrera o professors interins.

Mencions ofertes per les universitats públiques de Catalunya al grau d'Educació

Primària:

Taula 7

Mencions ofertes per les Universitats Públiques de Catalunya al grau d'Educació Primària

Universitats	Mencions	SI/NO
---------------------	-----------------	--------------

Universitat 1	Educació Física Educació Musical i Dansa Atenció a la Diversitat Llengua anglesa	
Oferta Atenció a la Diversitat		SI
Universitat 2	Llengua estrangera: Anglès Educació Musical Necessitats educatives especials i educació per a la diversitat Educació Física STEM	
Oferta Atenció a la Diversitat		SI
Universitat 3	Aprofundiment Curricular Biblioteques Escolars Atenció a la Diversitat Educació Musical Educació Visual i Plàstica Llengua estrangera: Anglès Tecnologies Digitals per a l'Aprenentatge, la Comunicació i l'Expressió	
Oferta Atenció a la Diversitat		SI
Universitat 4	Llengües estrangeres Educació Musical Necessitats educatives específiques Educació científica i estudis socials amb eines digitals i recursos multimèdia Educació Física Ciències Socials Matemàtiques Llengua estrangera: Anglès Llengua i Literatura Llengua i estudis socials Educació Visual i Plàstica Educació científica i matemàtica amb eines digitals Ciències experimentals Llengua estrangera: Francès	
Oferta Atenció a la Diversitat		SI
Universitat 5	Educació de persones adultes Tecnologies de la informació i la comunicació (3-12) Educació Musical Teologia catòlica i la seva pedagogia Educació en les arts visuals i plàstiques (3-12) Llengües estrangeres Educació Física Coordinació i dinamització Educació científica i ambiental Llengües estrangeres (3-12) Educació Musical (3-12) Educació Física (3-12) Biblioteca escolar (3-12)	
Oferta Atenció a la Diversitat		NO

Com s'ha pogut observar cada universitat destina un nombre diferent de crèdits cap al tractament de les mencions, això és degut a l'autonomia de cada universitat a l'hora de distribuir els crèdits dels Graus i la manera en com volen enfocar les diferents matèries i el tractament d'aquestes. L'interval en què oscil·len els crèdits destinats a les mencions és d'entre 21-36, sent la universitat 1 la que menys crèdits destina a aquestes i la universitat 2 i 3 les que més. Altrament, tot i veure que generalment totes les universitats ofereixen mencions semblants on es tracten les mateixes temàtiques i on formen als seus mesters en aquesta qüestió, podem observar que la universitat número 5, no ofereix cap menció amb relació a l'atenció a la diversitat.

Finalment, el treball se centra en la **menció d'atenció a la diversitat**. La menció d'atenció a la diversitat és una de les mencions que es correspon amb les especialitats que preveu el Departament d'ensenyament a l'hora d'oferir llocs de treball i la qual ofereixen la majoria d'universitats públiques de Catalunya.

Aquesta menció tracta d'afavorir i aportar aquells coneixements relacionats amb els principis, fonaments i referents ideològics i normatius pel que fa a l'atenció a la diversitat, els entorns educatius i els processos d'ensenyament-aprenentatge. Tanmateix, té com a finalitat atorgar els coneixements teoricopràctics per a promoure la intervenció en el marc del Sistema educatiu Inclusiu des d'una perspectiva interdisciplinària, en la qual i per la qual es facilitaran estratègies, metodologies i recursos per treballar amb l'atenció a la diversitat, des d'un enfocament inclusiu, i sobretot tenint en compte la complexitat dels entorns educatius actuals. Aquesta última fomentarà la reflexió sobre les diverses realitats i entorns educatius que ens podem trobar en l'actualitat, i facilitarà una anàlisi crítica de les aportacions de l'atenció educativa a la diversitat en els diferents àmbits i el desenvolupament de programes d'intervenció d'atenció a la diversitat.

Assignatures i crèdits de la menció d'atenció a la diversitat de cada universitat pública de Catalunya, del grau d'Educació Primària:

Taula 8

Les assignatures de la menció i la distribució dels crèdits, de la Universitat 1

Assignatura	ECTS
<i>Segon Curs</i>	
Recursos per Atendre la Diversitat a Primària.	3
Total Curs	3
<i>Tercer Curs</i>	

Intervenció Educativa a l'Alumnat amb Discapacitat Sensorial i Motòrica.	6
Intervenció Psicoeducativa en les Dificultats de Comunicació, Lectura i Escriptura.	6
Total Curs	12
<i>Quart Curs</i>	
Intervenció Educativa segons les Capacitats Intel·lectuals de l'Alumnat d'Educació Primària.	3
Atenció a la Diversitat Social, Lingüística i Cultural de l'Escola.	3
Total Curs	6
Total crèdits Grau	21

Taula 9

Les assignatures de la menció i la distribució dels crèdits, de la Universitat 2

Assignatura	ECTS
<i>Quart Curs</i>	
Prevençió i atenció biopsicosocial.	6
Eines transprofessionals per la detecció i intervenció.	6
Construcció de processos educatius.	6
Recursos i suport educatiu durant el cicle vital.	6
Escola plurilingüe i pluricultural	6
Total assignatures:	30
Pràctiques III	24
TFG	6
Total:	30
Total crèdits Grau	60

Taula 10

Les assignatures de la menció i la distribució dels crèdits, de la Universitat 3

Assignatura	ECTS
<i>Quart Curs</i>	
Discapacitat, Desenvolupament i Aprenentatge.	6
Mesures i Suport Educatiu per a l'Alumnat amb Necessitats Específiques.	6
Educació, Escola i Atenció a la Diversitat.	6
Atenció a l'Alumnat en Situació de Risc d'Exclusió Social.	3
Intervenció en les Dificultats de Comunicació, Lectura i Escriptura.	3
Projectes i Experiències en Escoles en Relació amb l'Atenció de la Diversitat.	3
Total crèdits Grau	27

Taula 11

Les assignatures de la menció i la distribució dels crèdits, de la Universitat 4

Assignatura	ECTS
<i>Quart Curs</i>	
Necessitats Educatives Específiques en els Processos d'Aprenentatge.	6
Necessitats Educatives Específiques de Caràcter Cognitiu.	6
Necessitats Educatives Específiques Afectives, Emocionals i de Conducta.	6
Necessitats Educatives Específiques Sensorials.	3
Acollida Lingüística a l'Escola (1)	6
Estratègies de Mediació (1)	6

Total crèdits Grau:	24
----------------------------	-----------

Taula 12

Les assignatures de la menció i la distribució dels crèdits, de la Universitat 5

Assignatura	ECTS
-	-
<i>Assignatures menció</i>	
<i>Oferta optatives</i>	
<i>Segon Curs</i>	
Necessitats especials d'aprenentatge.	3
Total crèdits menció:	0
Total crèdits si escull la optativa:	3

En aquestes taules s'ha pogut observar que les matèries en les quals es formen els estudiants de diferents universitats que cursen la menció d'atenció a la diversitat, són molt semblants i tracten de tocar els mateixos temes, si no iguals molt similars, els quals són els més importants i essencials. Per contra, veiem que la forma de distribuir aquestes és diferent, ja que algunes universitats destinen o agrupen les mencions a l'últim any de carrera i d'altres les distribueixen al llarg de la carrera entre segon curs i quart curs.

D'altra banda, en un dels estudis de Durán i Giné (2011) s'esmenta una de les conseqüències que pateix el paper del professorat a causa de l'augment de la diversitat dins les aules i la necessitat d'atendre-la, dient, doncs, que aquest paper es veu fortament modificat i que, per tant, la formació per aquest nou rol tant per part del professor d'aula (tutor, especialista, etc.), com del professor de suport, és un factor imprescindible. A més a més d'una predisposició positiva per enfrontar el repte de la diversitat.

Així, s'han volgut enregistrar les diferents **matèries comunes de caràcter obligatori** que es destinen a les universitats de Catalunya i les quals van dirigides a la formació específica o més centrada en aspectes d'atenció a la diversitat, per així conèixer el grau de formació que s'ofereix al conjunt i totalitat de l'alumnat que cursa el grau d'Educació Primària amb la finalitat de ser docent en un futur pròxim.

Matèries d'atenció a la diversitat de caràcter obligatori per a tots/es els/les estudiants, impartides en les universitats públiques de Catalunya del grau d'Educació Primària:

Taula 13

Matèries d'atenció a la diversitat de caràcter obligatori

Nom Assignatura	ECTS	Curs
<i>Universitat 1</i>		
Dificultats d'Aprenentatge i Trastorns de Desenvolupament.	6	2n
Total Curs	6	
<i>Universitat 2</i>		
Atenció a la Diversitat.	6	2n
Total Curs	6	
<i>Universitat 3</i>		
Teoria i Pràctica de l'Escola Inclusiva	6	2n
Total Curs	6	
<i>Universitat 4</i>		
Aprenentatge i Desenvolupament de la Personalitat	5	3r
• Diferències i Inclusió		
Total Curs	5	
<i>Universitat 5</i>		
Instrumentals i aprenentatge interdisciplinari (llengua i matemàtiques)	4	4t
• Dificultats d'aprenentatge i instrumentals		
Total Curts	4	

A l'article de Moliner et al. (2020) "*Rompiendo la brecha entre teoría i práctica: ¿Qué estrategias utiliza el profesorado universitario para movilizar el conocimiento sobre educación?*", s'expressa la distància notable que hi ha entre les universitats i les escoles, donant lloc a la necessitat que aquestes estiguin més estretament comunicades i/o tinguin un major grau d'implicació conjunta, en el qual vagin agafats de la mà a l'hora d'avançar en referència a l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat. El fet que aquesta relació entre centres educatius i universitat no estigui ben definida comporta que molts cops aquestes responguin a realitats tant diferents com distants.

Així doncs, es destaca un estudi realitzat per Lledó i Arnáiz (2010), on busquen demostrar que la pràctica educativa dels docents depèn en gran part de la seva formació, en aquesta investigació s'obtenen uns resultats que ressalten l'evident evolució de tot el que té a veure amb la diversitat i la inclusió, però també s'extreu que el professorat tutor no té formació suficient per abordar l'atenció inclusiva de l'alumnat divers. Per tant, acaben conclouent i constatant, que és necessària una major formació inicial per part de les facultats d'educació en les Universitats.

A tall de síntesi, es presenten els següents gràfics:

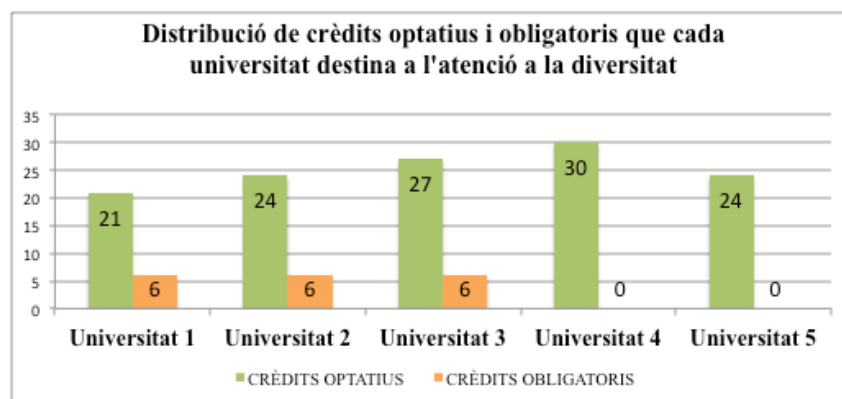
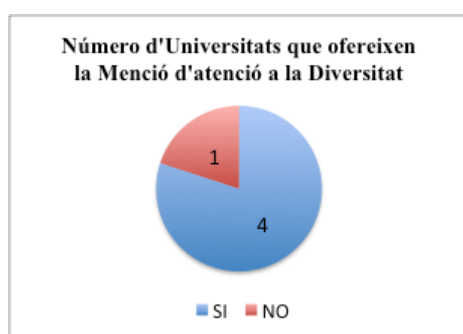

Figura 4: Distribució de crèdits optatius i obligatoris que cada universitat destina a l'atenció a la diversitat. Elaboració pròpia.

Finalment, observem que la Universitat 1, 2 i 3 distribueixen de forma semblant els seus crèdits optatius destinats a les mencions, on a més destinen una part d'aquests a una formació obligatòria i comú per a tot l'alumnat del grau d'Educació Primària, amb un total de 6 crèdits. Per contra, la Universitat 4, sent la que més crèdits optatius destina, no ofereix cap matèria comuna a l'atenció a la diversitat, tot i que, aquesta, si ofereix una menció específica sobre el tema, aquest no és el cas de la Universitat número 5, que sent aquesta una de les que no destina gaires crèdits optatius en la seva distribució, tampoc ofereix la menció d'atenció a la diversitat ni cap crèdit obligatori destinat al tractament d'aquesta.

Seguint aquest fil i per tal de donar fi al marc teòric, trèiem en clar que s'ha d'estretir molt més el que és la formació universitària, amb la realitat actual a les escoles, el sistema educatiu i l'educació en general. Ja que, anem de cap al pas d'un sistema inclusiu, d'una educació per tothom, de l'aplicació del Decret 150/2017, de l'entrada en vigor d'un nou currículum, etc. que impliquen un nou rol per a tots els docents i, per tant, una formació adequada a les demandes de les escoles i dels alumnes que ens hi trobarem. En conseqüència, amb el que hi ha, valoro que hi ha una falta de matèries comunes que toquin aquesta basant d'atenció a la diversitat, i una desconexió en quant el que és la universitat amb el que ens toparem un cop fora d'ella.

3. MARC METODOLÒGIC

Aquest marc metodològic consta de cinc parts diferenciades. A la primera part, es troba el supòsit de partida on s'expressa allò que es vol estudiar i analitzar, seguidament a la segona part, es veuen establerts els objectius de la investigació. Pel que fa a la tercera part, és on es detalla tot el disseny que s'ha seguit per tal de dur a terme la investigació i com s'ha aconseguit, darrerament, a la quarta part, es plasmen els resultats obtinguts i es fa una petita anàlisi i reflexió d'aquests acompanyats de l'elaboració de les propostes. Finalment, a la cinquena i última part, es manifesten les conclusions finals que s'extreuen dels resultats tant teòrics com pràctics de la investigació.

En "*Metodología de la investigación educativa*", Bisquerra (2009), expressa la necessitat de fer investigació educativa. Aquesta, és un procés organitzat, sistemàtic i empíric que té per objectiu obtenir i desenvolupar nous coneixements científics amb relació al món educatiu. Aquest fet, ajuda a conèixer, comprendre i prendre decisions en l'àmbit educatiu per la millora, el progrés i el bé de l'educació.

Seguidament, s'ha basat el marc metodològic en analitzar la formació docent que rebem a les Universitats de Catalunya en referència a l'atenció a la diversitat i acord a les demandes actuals de la diversitat emergent dins d'un nou model d'escola inclusiva al qual es pretén arribar. Així mateix, amb la voluntat de conèixer els diferents punts de vista i les diferents opinions tant de professionals docents universitaris vinculats a l'atenció a la diversitat, com d'estudiants i futurs docents, sobre aquesta temàtica. Les entrevistes realitzades es tindran en compte per a l'elaboració final d'un seguit de propostes que es plantejaran amb la finalitat d'intentar donar un enfocament més específic a l'atenció a la diversitat i que l'alumnat finalitzi la carrera amb més recursos, estratègies, i podent sentir-se més preparat per fer front a la realitat de les aules.

3.1 Punt de partida

Inicialment, el treball va partir de moltes preguntes, centrades en l'atenció a la diversitat, i la formació que rebem des de la Universitat. Aquestes, motivades per la inquietud i les ganes de poder atendre de la millor forma possible a tot l'alumnat.

Concretament, sorgeixen a conseqüència de situacions personals, començant per la meua etapa d'escolarització on per desgràcia no hi havia tanta informació com ara, ni el professorat tenia la formació suficient, i, per tant, era una alumna exclosa, mal atesa, amb un rendiment acadèmic baix i desmotivada. Seguidament, per l'experiència viscuda tant al Pràcticum I com al II, on vaig poder veure la gran diversitat existent dins les aules i la necessitat que hi ha d'un canvi tant metodològic com ideològic. D'altra banda, fent una mirada enrere, em vaig adonar que al llarg dels quatre anys de carrera només es destina una assignatura comuna al tractament de tot allò que comporta l'atenció a la diversitat, i en cas d'elecció, la menció corresponent d'atenció a la diversitat. A més, he observat que molts cops ens falten coneixements i recursos pel que fa a l'atenció a la diversitat, si més no, en uns mesos ens trobarem davant d'una classe de nens i nenes diversos, intentant fer front al nou model d'escola inclusiva i acompanyats de moltes incerteses. Finalment, de l'interès per conèixer més profundament tot allò que envolta aquest canvi, com ho són; l'escola inclusiva, el Decret 150/2017, el canvi de currículum, etc. i com tot això es veu influït i repercuteix en la formació del mestre a les universitats per a la preparació d'aquests, a més, per la il·lusió de formar part d'aquest procés de canvi.

Així doncs, *com s'està formant el mestre en relació a l'atenció a la diversitat?, cal un canvi envers el seu enfocament i tractament? Aquesta formació aborda els trets fonamentals de la problemàtica de la inclusió a les aules?*

Per tant, es parteix amb la intenció i l'interès de participar en l'elaboració de propostes perquè es tinguin en compte el dia de demà, a l'hora de revisar o modificar els diferents plans d'estudi de les Universitats de Catalunya.

3.2 Objectius

Per dur a terme aquesta investigació s'han plantejat una sèrie d'objectius, aquests són els següents:

1. Conèixer els aspectes rellevants vinculats a tot allò que fa referència a l'atenció a la diversitat, en quant a les lleis actuals de l'educació i el marc del sistema educatiu inclusiu, acord amb la formació del mestre d'educació primària.

1.1 Cercar informació sobre tot allò relacionat amb l'atenció a la diversitat i la formació del mestre, en documents, articles, plans d'estudi, lleis, decrets, entrevistes, etc.

1.2 Descriure els elements i principis de l'escola inclusiva, l'atenció a la diversitat, el pla d'estudis de les universitats de Catalunya i les lleis i decrets en referència a aquests.

2. Elaborar propostes per un pla d'estudis futur a les universitats que abordi els aspectes rellevants sobre l'atenció a la diversitat.

2.1 Identificar els trets fonamentals que té la formació actual del mestre en les Universitats públiques catalanes en relació a l'atenció a la diversitat.

2.2 Recollir informació sobre la preparació amb la qual sortim de la universitat per atendre a les necessitats actuals de les aules.

2.3 Utilitzar les entrevistes i la informació obtinguda per l'elaboració posterior de les propostes.

Per tal de sintetitzar, el que es pretén és: analitzant la informació recollida i la proposta formativa que hi ha a nivell de Catalunya, el que es vol és elaborar una sèrie de propostes perquè es tinguin en compte a l'hora de revisar i modificar els futurs plans d'estudi, emfatitzant en l'atenció a la diversitat.

3.3 Disseny

Metodològicament, el meu Treball de Fi de Grau es mou en el terreny d'un **paradigma interpretatiu de caràcter sociocrític**, és a dir, un disseny basat en una aproximació metodològica mitjançant una visió sociocrítica, on simplement s'observa i se'n fa una anàlisi del que hi ha actualment, sense ànims de jutjar ni establir cap terme de veritat absoluta, sinó per tal de reflexionar i conèixer característiques i elements que em puguin ajudar a la posterior elaboració d'una sèrie de propostes amb la creença de poder ajudar i formar part del canvi i del progrés, participant en i per a l'acció col·lectiva.

Aquesta investigació té un marcat **caràcter qualitatiu**, ja que predomina la recerca i recollida de dades no mesurables objectivament. On es recullen dades variables i descriptives, amb la possibilitat que aquestes siguin interpretades.

Per a la realització d'aquesta recerca, s'han aplicat dos instruments diferenciats, aquests són: **l'anàlisi documental i les entrevistes**. Aquests es veuran explicats de forma més desenvolupada en l'apartat de disseny d'investigació.

Respecte a la **temporització**, per tal d'elaborar aquest treball, s'ha anat seguint una planificació temporal a mode de calendari amb uns ítems a complir que han servit com a guia i mètode organitzatiu des de l'inici del TFG fins ara, la seva finalització. Per tal que la conegueu, s'ha sintetitzat la temporització del TFG a la taula que es troba a continuació:

Taula 14

Calendari de tasques realitzades al llarg de la realització del TFG

OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER
<ul style="list-style-type: none"> - Pensar temes motivadors. - Anotar-los per tal de tenir un registre. - Aprofitar pràcticum observar aspectes que em cridin l'atenció i /o problemàtiques. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer neteja i selecció de temàtiques. - Fer recerca d'aquestes idees escollides. 	<ul style="list-style-type: none"> - Començar a definir el tema a escollir. - Plantejar-me diferents preguntes, curiositats i inquietuds que m'agradaria saber. 	<ul style="list-style-type: none"> - Establir preguntes més concretes i fer recerca profunda. - Llegir i subratllar, articles interessants que esmentin aspectes que em serveixin per la meva investigació.
FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG
<ul style="list-style-type: none"> - Plantejar-me uns objectius principals. - Seguir llegint i marcant idees més rellevants per avançar. - Començar a definir un índex per el marc teòric (capítols). - Començar a redactar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Seguir redactant marc teòric. Tenir esbós per començar a decidir quins instruments, com i a qui aplicar-los. - Esbossar preguntes d'entrevista, etc. - Escollir instruments i elaborar-los. - Començar a redactar breument, i amb punts el que vull exposar dins del marc metodològic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Enviar instruments per la validació, a 3 docents de la Universitat. - Contactar i sol·licitar els agents els quals vull entrevistar. - Un cop confirmació, pactar dates. - Començar a redactar el marc metodològic. - Iniciar transcripció d'entrevistes. - Seguir redactant el marc metodològic i revisar el marc teòric. 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar transcripció d'entrevistes. - Inscripció del TFG. - Començar l'anàlisi i interpretació de resultats. - Iniciar la redacció de les conclusions. - Revisar i enllestir el treball. - Començar l'<i>abstract</i> i el resum executiu.

Reunions presencials de seguiment amb el tutor de TFG					
Novembre	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig
17/11/2021	20/01/2022	17/02/2022 21/02/2022	07/03/2022 21/03/2022	04/04/2022	12/05/2022 16/05/2022

Disseny d'investigació:

Per a la realització de la recerca, s'han aplicat dos instruments diferenciats, aquests són: l'anàlisi documental i les entrevistes. Totes les preguntes i entrevistes es poden trobar a (l'Annex 1, 2 i 3). L'instrument de l'entrevista s'ha aplicat a diferents subjectes, els quals s'expliquen més endavant.

Per dur a terme **l'anàlisi documental** es van destinar els primers mesos de la investigació a fer recerca d'autors i teories amb els quals es pogués començar la part del marc teòric. A més, a partir de documents s'ha realitzat una recollida de la informació que les Universitats Públiques de Catalunya tenen publicades a les seves pàgines webs, d'articles científics d'investigació educativa referents a l'atenció a la diversitat, de la formació docent, etc.

A més, també s'han utilitzat marcs de referència com la Llei d'educació de Catalunya, la DUA, les escoles inclusives o el Decret d'inclusió. A partir de tots aquests documents i de la recerca d'autors, s'ha redactat el marc teòric, necessari per definir les diferents preguntes de les entrevistes i, evidentment, per crear la base teòrica que recolza aquesta investigació.

D'altra banda, l'anàlisi d'aquests documents ha permès conèixer el funcionament de les diferents universitats, la seva autonomia i el seu tractament enfront la formació de l'atenció a la diversitat, així com les metodologies que es duen a terme i els recursos que es fan servir per cobrir l'ensenyament ofert per l'assoliment de competències que ens facilitin l'atenció a tot l'alumnat de les aules.

L'entrevista és un instrument que es caracteritza per ser més íntim, flexible i obert que no pas un instrument quantitatiu. Es defineix com una reunió per conversar i intercanviar informació entre una persona, en aquest cas l'entrevistador, i una altra, denominada, entrevistat. Al llarg de l'entrevista, gràcies a les preguntes i respostes s'aconsegueix una comunicació i construcció conjunta de significats envers un determinat tema (Janesick, 1998, citat en Hernández et al., 2014). Les entrevistes són una de les eines més utilitzades per recollir dades en una investigació social. Ja que, aquesta, pot obtenir informació sobre esdeveniments i aspectes subjectius, com ara les creences, actituds, opinions, valors o coneixements de les persones que entrevistem i que d'altra manera no estarien disponibles per als investigadors. Tanmateix, l'entrevista proporciona el punt de vista de l'entrevistat, el qual permet a l'entrevistador interpretar significats i complementar-los amb l'observació.

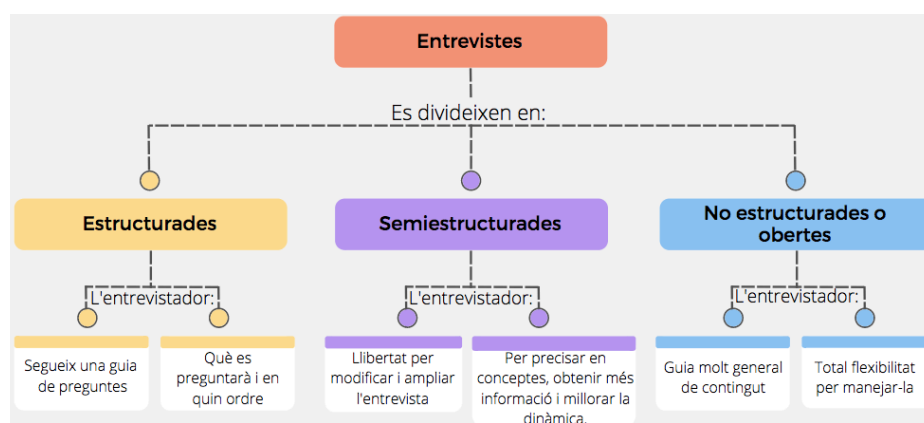

Figura 5. Les entrevistes. Font: Elaboració pròpia basada en: (Ryen, 2013; i Grinnell i Unrau, 2011).

És primordial destacar que l'ús d'aquesta metodologia i de l'instrument de l'entrevista, implica un paradigma del disseny interpretatiu, ja que es parteix d'una situació, i es recullen i analitzen dades per respondre a uns objectius determinats, sempre amb la intenció de comprendre tota aquella informació rebuda. És a dir, les preguntes de les entrevistes tenen com a finalitat comprendre les opinions dels diferents participants.

Les tres entrevistes que s'han creat per aquesta recerca d'informació han estat elaborades des de zero. Primerament, es va rumiar que es buscava amb les entrevistes i qui encaixava dins del que es volia aconseguir, després es va buscar reflexionar sobre que es volia extreure dels diferents entrevistats, així doncs es van agrupar els entrevistats en 3 grups, el primer dirigit als docents, el segon als estudiants d'últim curs que han fet la menció d'atenció a la diversitat, i per últim el tercer grup, compost per diferents estudiants d'últim any els quals han cursat altres mencions i no la d'atenció a la diversitat.

Un cop agrupats els entrevistats en tres grups diferenciats, es va centrar més en aquells aspectes que es volien saber i que podien ajudar per la realització i compliment del treball i dels objectius.

Així doncs, dels **docents** es volia centrar més en els aspectes tècnics, administratius, organitzatius, etc. en referència a com funciona la universitat, el pla d'estudis, les mencions i les matèries, la distribució de crèdits, la gestió i l'enfocament que atorga la carrera a l'atenció a la diversitat en general, com veien als estudiants respecte a la formació d'aquesta atenció, com consideren que està actualment l'escola, els alumnes, etc. D'altra banda, dels **alumnes amb la menció**, es volia enfocar més respecte a l'aprofitament que han fet d'aquesta menció, les hores destinades, les matèries d'aquesta, els coneixements adquirits, l'enfocament que consideren que se li ha donat, si es veuen prou formats per atendre a la diversitat de les aules, quina visió tenen pel que fa a la realitat de les aules i el que se'ns ensenya, les matèries obligatòries, etc. En últim lloc, dels **alumnes que tenen una menció diferent** de la d'atenció a la diversitat, es volia saber quin coneixement tenien sobre aspectes relacionats amb aquesta, com se sentien respecte a formació acord l'atenció a la diversitat, l'experiència a les pràctiques envers la diversitat, el que opinaven sobre el tractament i enfocament de l'atenció a la diversitat al llarg de la carrera, matèries obligatòries, formació de la seva menció amb relació a l'atenció a la diversitat, etc.

Seguidament, tenint clar tot allò que es volia saber i amb l'ajuda del llibre “*Metodología de la investigación*” d'Hernández, R., Fernández, C., Baptista, P., et al. (2014), on s'explica tot el

que és rellevant sobre l'entrevista, es va començar l'elaboració de les diferents preguntes de les entrevistes partint de la informació recollida al marc teòric, els objectius, i enfocades al que es volia saber. Per tal que les entrevistes fossin clares i que després fos fàcil extreure el més important, es va seguir una estructura determinada, elaborant les preguntes amb l'ordre següent: Preguntes generals i senzilles, preguntes complexes, preguntes més “sensibles o delicades”, i finalment preguntes de tancament.

Un cop creades les entrevistes es van enviar a tres docents experts de la Universitat per tal que les llegissin, fessin algun comentari per tal de millorar algun aspecte i les validessin. Així doncs, quan es va obtenir la validació dels tres docents, es va posar en contacte via correu electrònic amb totes aquelles persones a les quals es volia entrevistar, per tal que acceptessin i així, poder pactar dia, hora i via per la qual es duria a terme l'entrevista.

Finalment, un cop rebuda la contestació de tots i totes, es va posar en marxa la seva realització. Aquestes es van dur a terme per diferents vies, tres d'elles es van fer presencialment sent aquestes, a un dels docents i a dos estudiants de la menció. Altrament, una de les entrevistes es va fer per videoconferència a través del Meet, la qual va ser amb l'altra docent. I la resta, van ser via correu electrònic per motius d'examen, feines, i diferents localitzacions d'estança, on es va procedir a enviar les diferents preguntes per correu electrònic, per tal que els entrevistats responguessin, i posteriorment comentar si fos necessari algun dels aspectes d'aquesta.

Descripció del context:

La recerca s'ha dut a terme dins d'un marc legal establert en el territori de Catalunya, ja que s'ha cercat la informació enfocant-nos en el sistema educatiu universitari Català, en el qual tenen cabuda universitats de les 4 províncies de Catalunya.

Pel que fa a l'aplicació d'instruments, en aquest cas les entrevistes, s'han dut a terme, a professionals docents vinculats al sistema universitari i amb aspectes de l'atenció a la diversitat, i, d'altra banda, a estudiants d'últim any del grau d'Educació Primària, en un context proper, els quals es troben dins d'una universitat pública.

Mostra:

Pel que fa a la recerca i anàlisi documental:

- S'han analitzat els diferents plans d'estudis del Grau d'educació Primària de cinc universitats públiques de Catalunya.

Pel que fa a l'aplicació de les entrevistes per a la recollida i anàlisi d'informació:

- Un professional docent; del departament de pedagogia, encarregat d'una matèria de la menció d'atenció a la diversitat, vinculat a investigacions per la innovació pedagògica i per a una formació de les tecnologies com a element inclusiu. Actualment, coordinador dels graus d'Educació Infantil i Primària. Amb una experiència laboral llarga (17-18 anys) dins d'un centre d'educació especial.
- Un professional docent; del departament de pedagogia, dins de l'administració pública i encarregat de visitar centres per a l'observació de progressos en quant a la gestió d'aquestes, i d'aspectes com el camí cap a les escoles inclusives. Inspector. Encarregat de dur a terme diferents assignatures al llarg del grau d'Educació Primària i d'algunes assignatures de la menció d'educació física.
- Quatre estudiants d'últim any, els quals han cursat la menció d'atenció a la diversitat.
- Dos estudiants d'últim any, els quals han cursat la menció d'educació física.
- Dos estudiants d'últim any, els quals han cursat la menció de música.
- Un estudiant d'últim any, el qual ha cursat la menció de llengua anglesa.

S'han realitzat un total d'11 entrevistes per a l'obtenció de dades i la possible realització d'aquest treball. Per tal de recollir aquesta informació de manera més visual s'ha elaborat la següent taula:

Taula 15

Entrevistes realitzades per la recollida de dades:

Agents entrevistats	Número d'agents	Vies
Docents universitaris i professionals vinculats a l'atenció a la diversitat.	2	Presencial. Via online (videoconferència)
Estudiants que han cursat la menció d'atenció a la diversitat.	4	Presencial. Via correu electrònic.
Estudiants que no han cursat la menció d'atenció a la diversitat.	5	Via correu electrònic.
Total entrevistats:	11	

Font: Elaboració pròpia.

A continuació atorgarem un valor de sigles per distingir a cadascun dels entrevistats a l'hora de presentar els resultats, per tal de poder citar-los i que es continuï mantenint la seva confidencialitat.

Taula 16

Adjudicació de sigles per tal de presentar els resultats:

Agents entrevistats	Número Entrevistat	Sigles
Docents universitaris i professionals vinculats a l'atenció a la diversitat.	1	ED1
	2	ED2
Estudiants que SI han cursat la menció d'atenció a la diversitat.	3	ES3
	4	ES4
	5	ES5
	6	ES6
	7	EN7
	8	EN8
Estudiants que NO han cursat la menció d'atenció a la diversitat.	9	EN9
	10	EN10
	11	EN11
Total entrevistats:	11	

Font: Elaboració pròpia.

Així mateix, a fi de tancar la investigació, es presenta una infografia amb una bateria de propostes, elaborada a partir de la recerca realitzada, l'anàlisi documental, les idees recollides de les entrevistes i, evidentment de les mateixes conclusions.

3.4 Resultats

L'apartat recull les dades i les informacions que s'han obtingut a partir de les diferents entrevistes, als docents universitaris (Annex 1, p.58-68), als estudiants de la menció d'atenció a la diversitat (Annex 2, p.69-78), i per últim als estudiants d'altres mencions (Annex 3, p.79-87). Per tant, es divideix l'apartat en 3 parts diferenciades on es troben els resultats obtinguts d'aquests.

Primerament pel que fa a les entrevistes realitzades als dos docents, aquests ens han aportat el següent:

A la pregunta **“Quins són els principals objectius de la menció i com s'organitza aquesta? Faries algun canvi en referència a la seva distribució i tractament?”** Els dos entrevistats han respost de forma semblant, expressant que l'estructura com a tal de les mencions és bona, tot i que contemplen la certesa de “l'antiguitat” del pla d'estudis, per tant, expressen que és millorable, i que aquest s'està revisant. Dos fragments rellevants són els següents:

ED1: *És un pla d'estudis que ja té un temps... ara estem treballant en la revisió del pla i començarà si tot va bé el curs 23/24... tindrà una redistribució de les assignatures...amb un punt de vista de com s'aborda l'atenció d'alumnes que tenen algun tipus de NEE d'una forma inclusiva... amb treball col·laboratiu amb la resta de professors.*

ED2: *S'ha de replantejar el model de les mencions, en aquest cas com a mínim el d'educació física, centrant-la més o donant-li més mirall o estructurant-la més amb pensar el que s'està fent realment a l'escola.*

A la següent pregunta **“Creus que els alumnes que cursen aquesta menció surten de la carrera amb un cert avantatge a l'hora d'exercir com a docents en qualsevol escola? Per què?”** es destaca la resposta: *A veure, en principi tots sortiu amb la mateixa formació... El que sí que és veritat és que, l'atenció inclusiva de l'alumnat és una qüestió que no depèn només de l'especialista, que depèn de tothom, i en aquest sentit si teniu un cert avantatge. A més esteu més sensibilitzats en aquest tema.*

Seguidament, a la pregunta **“Que en penses sobre l'enfocament i el tractament que se li dona a l'atenció a la diversitat des de la carrera? Creus que les hores que se li destinen són suficients? Per què?”** Obtenim contestacions diferents, ja que, d'una banda, s'expressa el ser conscient que això ha de canviar i que canviarà, afegint una assignatura obligatòria més

que hauran de cursar tots els mestres independentment de la menció que facin. I, d'altra banda, s'expressa el següent: *el problema, no crec que sigui les mencions.... jo crec que la menció d'atenció a la diversitat no hauria d'existir. Tothom hauria de sortir amb la menció d'atenció a la diversitat...*

“Consideres que els estudiants surten prou preparats per a atendre a la diversitat actual de les aules? Des del teu punt de vista creus que es donen els coneixements i estratègies necessaris?” Aquesta és la següent pregunta que se'ls presenta, en la qual s'obtenen respostes semblants respecte al pensament que mai ningú està preparat del tot i que l'experiència fa molt.

A la pregunta **“Creus que caldria formar a tots i totes en l'atenció a la diversitat? Per què?”** ambdós coincideixen en el fet que: si cal formar a tots/es en aquest aspecte. Destaquen fragments com: *És el que et deia, a veure l'atenció de la diversitat no és una qüestió de l'especialista, és una atenció de tot el professorat... és una qüestió que veiem que cal fer, revisar.* O per part de l'ED2: *Correcte, s'ha de començar a sortir..., des del meu punt de vista, sortir del model, que està estructurada ara mateix la Universitat de... àmbits curriculars. L'àmbit de les Ciències, l'àmbit de les matemàtiques, No, perquè la societat no anem aquí i les escoles no estem anant aquí. Centrar més en pilars importants del que és l'educació del futur. Un d'ells la inclusivitat.*

A la següent pregunta **“Consideres que les coses han anat canviant amb relació a l'atenció a la diversitat? En gran mesura i de forma favorable o pel contrari han estat canvis petits i poc notoris?”** es manifesten dues opinions oposades. Sent una d'elles afirmativa i l'altre més aviat en negació. Obtenint:

ED1: *El que s'intenta a la Universitat és sempre adaptar-se... Hi ha un punt d'inflexió que és la publicació del decret d'atenció de l'alumnat, crec que del 2017 que el departament va publicar, i, per tant, és com una norma, no?, que han de seguir tots els centres i això sí que suposa uns canvis organitzatius en quant a l'atenció a la diversitat.*

ED2: *A la formació de mestres... Jo no he vist una evolució. Jo, particularment, no veig que els alumnes d'avui, sigueu i tingueu un coneixement molt més gran d'atenció, diversitat, etc.*

Per tal de concloure amb la secció de preguntes es planteja **“Creus que han de canviar aspectes en referència a l'atenció a la diversitat? Podries posar algun exemple? Podries**

mencionar alguna proposta de millora?” On els dos expressen de forma semblant, el fet que evidentment les coses han de canviar, tant a les escoles com a les universitats. Podent destacar l’expressió: *Si no canviem, no avancem, no?... El tema d’atenció a diversitat és una qüestió que és important perquè a totes les aules hi ha diversitat i perquè tots els mestres han d’estar d’alguna manera preparats.* D’altra banda, l’ED2, expressa la proposta següent: *S’hauria de treballar des de tots els àmbits. És l’enfocament que t’estic dient, no és tant a treballar des d’àmbits, sinó des de pilars on els àmbits hi treballin, és a dir, començar a pensar el concepte de treball per projectes dins de la universitat.*

Pel que fa als entrevistats estudiants de la menció d’atenció a la diversitat, es recullen les següents dades i resultats.

A la pregunta **“Creus que les assignatures de la menció han tocat els temes necessaris i essencials? Han ates els teus interessos, inquietuds, etc.?”** Sorprenentment, obtenim tres respostes afirmatives considerant que SI s’han tocat els temes essencials, i extreuen un aprenentatge profitós de les diferents assignatures de la menció. Però, per contra, obtenim una resposta que expressa el següent: *trobo que falten continguts de problemàtiques molt rellevants que no només es basen en trastorns de desenvolupament ni en problemes d’aprenentatge sinó altres problemes que van més enllà i, per tant, no, no han tocat tots els temes necessaris.*

Per tal de conèixer la seva opinió sobre la matèria obligatòria de la carrera se’ls va preguntar el següent **“Com alumne que si ha fet la menció, consideres que l’assignatura cursada a 2n, enfocada a l’atenció a la diversitat va ser útil? Com creus que es va tractar?”** Tres d’ells van expressar que si va ser útil, però que d’alguna forma insuficient, d’altra banda, l’entrevistat restant va manifestar disconformitat. M’agradaria mostrar diferents punts clau dels arguments utilitzats per tots ells.

ES3: *No, crec que amb una assignatura es va voler tractar moltes coses i cap es va fer de forma més profunda.*

ES4: *Aquest tema és essencial en la formació d’un docent, a l’aula sempre et trobaràs amb alumnes amb necessitats. Des del meu punt de vista crec que es van tocar moltes coses en un termini molt curt i s’ha de tenir clar quins conceptes treballar dins de l’assignatura.*

ES5: *ho trobo útil, tant en què és l’única assignatura que s’ha fet durant tota la carrera per tots els alumnes.*

ES6: *Sí, però també he de dir que solament es van tractar alguns trastorns, els més destacats. Personalment, crec que aquesta menció hauria de ser una formació necessària per a totes les persones que han de ser mestres en un futur, ja que a les escoles sempre tindrem alumnes amb necessitats, siguin les que siguin.*

A la pregunta “**Ara per ara, consideres que la Universitat dona la importància que mereix a l’atenció a la diversitat?**” Trobem respostes diverses, expressant aspectes com: que si se li dona, però que hauria de valorar-se més, que no acaben d’aconseguir donar-li la importància que volen, o que tot i donar-li hi ha mancança en matèries obligatòries i en com tractar l’atenció a la diversitat des d’aquestes. D’altra banda, sent més oposat, s’expressa: *No, penso que amb el nou decret d’escola inclusiva els mestres hauríem de sortir molt més formats de la carrera en relació a l’atenció a la diversitat. Crec que no hauria de ser una menció a escollir, sinó que es treballés dins la carrera.*

Una de les preguntes més delicades de l’entrevista com és “**Et veus més preparada que els teus companys/es a l’hora d’actuar enfront la diversitat de les aules?**” Un 50% va afirmar que si es veuen més preparats, ja que la menció proporciona moltes eines i recursos, i l’altra 50% va manifestar, que no, ja fos perquè considera que li falten solucions pràctiques o “*Jo no em veig ni millor ni pitjor preparada que ningú*”.

“**Durant les pràctiques has pogut aplicar coneixements i estratègies apreses a la menció?**” Es respon afirmativament i manifesten que la posada en pràctica de tot el tractat els ha aportat nous aprenentatges i que gràcies a la menció han tingut diferents estratègies i eines per fer front a la diversitat. Altrament, un entrevistat manifesta que, tot i això, a vegades la realitat dista molt del que t’expliquen i t’ensenyen a les assignatures.

A la pregunta “**Has notat la falta de formació en aquests aspectes en docents en actiu?**”, tots responen un contundent SI. Expressant aspectes com que la formació docent ha anat millorant amb el temps i que ara es té més en compte l’atenció a la diversitat que abans, o que ells han estat una persona clau durant el pràcticum, sent de gran ajuda en l’atenció als infants. També s’ha expressat el fet que una de les tutores no feia cap mena d’atenció a la diversitat, on només esperava que vinguessin suports i reforços, i que com a practicant havia de suplir aquesta mancança.

Seguidament, a **“Consideres la teva menció necessària per a tothom? Per què?”** s'expressa també un rotund SI, on en resum s'expressa que els coneixements que s'ofereixen en aquesta són essencials com a mestres i que no hauria de ser exclusivament per aquells que escollissin la menció. Destacant els fragments: *“Cada vegada hi ha més alumnat amb diversitat funcional i com a docents hem d'oferir una educació de qualitat per a tothom.”* *“Hem de tenir una base per poder actuar de la millor manera possible.”* *“S'hauria d'implantar assignatures dintre del currículum universitari per tal que tothom en menys o més mesura tingués aquesta formació.”* *“Tots els docents tenim a l'aula tanta diversitat com alumnes tindrem”*.

Aquesta pregunta l'expressarem resumint les respostes dels nostres entrevistats en referència als diferents punts en què es divideix la pregunta: **Coneixes el nou decret d'inclusió (Decret 150/2017)? Que opines de la seva posada en marxa? Creus que estem preparats? Quins canvis creus que calen? a. Com a futura docent. b. Des dels docents en actiu. c. Com a educació en general.** Hi ha respostes diverses, on es combina incertesa, afirmació, negació, i multitud d'opinions. Però de forma sintetitzada comenten que ens queda un llarg camí per recórrer, tot i creure que estem en procés i que tot l'àmbit educatiu està compromès amb l'atenció a la diversitat, hi ha aspectes que manquen i que cal revisar. Referents a recursos materials, humans, formació, etc. M'agradaria destacar una de les respostes potser més crítiques: *Opino que el sistema no està preparat per acollir aquest Decret. Un sol docent no pot oferir una bona educació a tots els alumnes per igual amb tanta diversitat a l'aula. S'ha de replantejar els recursos amb els que compta el sistema educatiu Català i Espanyol.*

Finalment, **“Per acabar, creus que sortim preparats i suficient formats per la realitat de les aules i la gran diversitat existent en l'actualitat? T'agradaria proposar algun aspecte a millorar?”** On també ens trobem amb diversitat d'opinions, expressant que si se senten preparats, però que cal treballar de forma més pràctica per tal d'adaptar-se a la realitat de les aules, sabent que gràcies a la carrera i més concretament gràcies a la menció tenen una base de coneixements que els permetrà actuar de forma més “eficaç”. També es fa menció al treball en equip i la col·laboració entre companys per tal de fer front a les diferents situacions i aprendre uns dels altres. Altrament, es comenta el fet de l'augment de la diversitat a les aules i no només això sinó l'augment de diferents mètodes d'ensenyament, expressant també el fet que no tothom tindrà la mateixa facilitat per atendre a la diversitat, manifestant: *“no tots tenen la mateixa predisposició ni la mateixa formació, hi haurà molts alumnes que no hagin*

cursat la menció i, per tant, no tindran cap mena d'estratègia per fer front als problemes de les aules, ni com a tutors ni com a especialistes d'una altra menció”.

Tanmateix, creuen molt important la mirada i la predisposició del mestre per fer front a la diversitat i la manera en com l'afrontem com a professionals, on destaco la següent aportació: *Cadascú és el que vol ser i el que té l'oportunitat de ser, i per fer veure això als infants, estem nosaltres, els docents.*

D'altra banda, tots expressen la necessitat de formar més a tots els estudiants a mestre, d'augmentar la formació de l'atenció a la diversitat, per adaptar-la a la realitat i al sistema inclusiu al qual es vol arribar. Per concloure recullo diferents fragments sobre les petites propostes que es deixen caure: *“fer l'atenció a la diversitat obligatòria per a tothom d'alguna manera i també que el professorat actui amb conseqüència. No només el de la universitat sinó que també els que estan ara en actiu a les escoles”.*

Pel que fa als entrevistats estudiants d'altres mencions, recollim les següents dades i resultats.

Inicialment, tot i conèixer el concepte d'atenció a la diversitat, només dos dels entrevistats van poder aportar una definició d'aquesta.

Quan se'ls va preguntar **“Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?”** Evidentment, tots van afirmar haver cursat aquesta matèria durant el 2n curs. Un dels entrevistats va complementar la seva resposta amb el següent: *però es donaven nocions bàsiques per tal que el futur professorat sàpigues actuar front algunes de les discapacitats més conegudes.*

Per tant, darrerament a la pregunta **“Recordes que vas treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?”**

Per tal de ser el màxim fidel a les respostes obtingudes, adjunto fragments dels entrevistats per evidenciar les seves opinions diverses.

EN7: *Recordo alguns temes però no concretament que em van ensenyar. L'assignatura va ser de les meves preferides, se li va donar molt poc temps i poc valor. No he aplicat cap aspecte après.*

EN8: *Sincerament no recordo massa, per tant, no em va ser massa útil. Si he necessitat informació he buscat a internet. Durant el pràcticum vaig aplicar aspectes relacionats amb l'atenció a la diversitat però els vaig aprendre a l'escola, dels altres docents.*

EN9: *Si, vam treballar com detectar certes discapacitats, les més comunes. Tot i que d'una forma molt general. Si, crec que em va ser útil i m'ha servit per poder ajudar a l'aula a alumnes que ho necessitaven.*

EN10: *Recordo treballar la inclusió i l'atenció a la diversitat, estratègies per atendre la diversitat i diversos trastorns. Considero que l'assignatura va ser molt profitosa, em va proporcionar diferents eines i recursos. Em va ser molt útil pel pràcticum perquè tenia coneixements sobre la diversitat gràcies a l'assignatura.*

EN11: *Recordo el que vam treballar, però no crec que fos molt útil, ja que durant el pràcticum sí que he tingut alumnat que requeria d'una atenció específica, però m'he hagut d'informar pel meu compte sobre les actuacions que havia de dur a terme, o bé, preguntar a companyes que realitzen aquesta menció.*

Lligada a l'anterior pregunta es va plantejar **“Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor? És a dir, creus que va ser suficient?”** De forma totalitària, van expressar que aquesta no era suficient, que senten que al llarg de la carrera no s'ha treballat l'atenció a la diversitat i que els hi manquen coneixements, que han d'aprendre per si sols. Si és cert, que comenten que pot haver servit com a base, però de forma molt subtil, i que vist l'augment de la diversitat a les aules es necessita de més formació per a tots en aquest aspecte.

Per tant, per aquest motiu es va realitzar la pregunta **“Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?”** Obtenint un sí unànime. On els cinc entrevistats expressen haver mancat d'estratègies per atendre algun dels alumnes. M'agradaria destacar alguns fragments: *“tenia un alumne amb TEA i hi havia situacions on no sabia ben bé com actuar o no em venia fàcilment al cap quin recurs es podria utilitzar.”* *“He demanat ajuda als docents, ja que jo sola potser no ho hagués pogut resoldre.”* *“A l'assignatura vam treballar diverses estratègies, però mai les vam poder dur la pràctica.”* *“Totalment, ja que no tenia les eines ni les estratègies per fer front a les situacions dels alumnes.”*

Seguidament, es van fer preguntes en quan a la seva menció, com **“En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han “ofert” coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?”** Els cinc entrevistats van coincidir en la seva resposta. Tres dels entrevistats van respondre un rotund no, expressant que no havien tractat l'atenció a la diversitat a la menció. Els altres dos entrevistats van desenvolupar més la seva

resposta manifestant el següent: *Gens, no ens han mencionat en cap moment cap estratègia per poder atendre a l'alumnat amb més dificultats, en aquesta menció, el què s'està duent a terme és l'adquisició de vocabulari i gramàtica d'anglès, per tal de tindre un nivell mínim per poder impartir classes d'aquesta matèria.* D'altra banda, m'agradaria destacar una de les respostes on si expressa haver trobat de manera implícita formes de treballar amb l'atenció a la diversitat, considero oportú adjuntar la resposta en la seva totalitat: *No. Cap de les assignatures ens han ofert de manera explícita coneixements per atendre l'atenció a la diversitat en l'educació física. No obstant això, queda de manera implícita perquè l'educació física es basa en l'adaptació i les variants dels jocs i les activitats. Així mateix, vam poder observar d'una sessió de l'Escola Solc en el qual vam agafar eines i estratègies.*

A continuació se'ls demana opinió sobre **“Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?”** On ens trobem altre cop una resposta unànime per part de tots els entrevistats, on expressen estar d'acord en que si més no almenys l'aspecte d'atenció a la diversitat es treballés de forma més acurada i específica, destinant més hores i atorgant-li més valor. Destacant així respostes com: *“Sí, ja que en la societat actual cada cop està sent més necessària.”* *“Penso que no cal que sigui una especialitat separada, que a la carrera podríem fer més assignatures relacionades amb l'atenció a la diversitat.”* *“D'aquesta manera podríem tindre tots unes nocions bàsiques de com fer front a les diverses situacions que es poden donar a l'aula”.* *“Són coneixements que hauríem de saber tots els docents, ja que ens servirà per al nostre dia a dia.”*

Per tal de conèixer, si realment no es veuen del tot preparats, i el fet que hagin trobat insuficient el tractament de l'atenció a la diversitat dins la carrera se'ls va preguntar el següent: **“Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?”** Altrament, també ens vam trobar amb una resposta afirmativa per part dels entrevistats. Afirmant que si buscarien formar-se, ja que, ho troben necessari vist la diversitat que hi ha a les aules, i que com a mestres, siguis tutor o especialista, hauràs de tenir coneixements per tal d'actuar de la millor forma possible. Per tant, consideren un aspecte fonamental el formar-se i buscaran aquestes formacions un cop acabada la carrera. Notòriament, un dels entrevistats expressa haver fet cerca d'un curset i diu: *Sí, de fet realitzaré un curset que ja he estat mirant. Això és perquè sento que no estic prou formada com per poder impartir cap matèria amb alumnes que tinguin una necessitat especial i, a més, penso que com a docents ens hem*

de formar en tots els àmbits i apropar-nos al màxim a la realitat de l'alumnat, llavors si tenim a un alumne amb NEE i no podem facilitar-li les eines suficients perquè pugui construir el seu aprenentatge, llavors és quan ens hem d'aturar i formar-nos per poder donar el màxim de nosaltres.

La penúltima pregunta es va destinar a voler saber si els estudiants tenen coneixement sobre un dels aspectes del sistema educatiu més rellevant quant a l'atenció a la diversitat, i se'ls va preguntar **“Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?”** Quatre dels cinc entrevistats va manifestar no conèixer aquest decret, inclús un d'ells afirmar que no havia sentit mai parlar-ne. D'altra banda, l'entrevistat restant va contestar el següent: *Sí que el conec. Tenia consciència del decret, però actualment en sóc més conscient pel meu TFG.*

Finalment, per tancar l'entrevista es va preguntar **“Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?”** Es troben respostes com: gens i no. Expressant que fa falta formar-nos més, i que cal un canvi de perspectiva, també en el sentit de la teoria i la pràctica. Destacant així la següent resposta: *Considero que com futurs docents sortim amb eines i estratègies bàsiques, però no preparats i qualificats per fer front a l'aplicació del decret. Per tant, crec que ens hauríem de formar més sobre aquest tema.*

3.5 Proposta

Seguidament, es presenta una infografia amb una bateria de propostes, aquestes s'han elaborat a partir de la recerca realitzada, tant de l'anàlisi documental com de totes les entrevistes i les idees que han anat oferint els entrevistats, a més, evidentment de les pròpies conclusions.

Figura 6. Presentació de les propostes. Elaboració pròpia.

3.6 Conclusions

Pel que fa a la visió dels dos docents de la universitat, extraïem que l'atenció a la diversitat és un factor que més que mai s'ha de tenir en compte, on evidentment el pla d'estudis és un pla amb un recorregut temporal llarg, per aquest mateix motiu s'ha posat sobre la taula per tal de revisar-lo i modificar-lo, ja que es necessita un pla d'estudis el qual s'adapti més a les necessitats actuals i al que marquen les noves lleis d'atenció a la diversitat, metodologies, i en resum, el pas cap a un sistema educatiu inclusiu. De forma concloent, la reforma d'aquest és necessària, pel fet que com expressen els entrevistats aquest està lluny del que s'està demanant. Hem pogut veure el nou marc legal que regula l'educació i efectivament, aquest, tracta temes més innovadors, que quan es van elaborar els diferents plans d'estudi no es van contemplar i que, per tant, no estan recollits en aquest.

D'altra banda, es considera molt interessant una de les idees que va proposar l'ED2, on exposa la possibilitat de començar a treballar per projectes i de manera transversal i interdisciplinària també des de la universitat, fet que, encaixa amb el nou currículum d'educació primària que entrarà en vigor el curs vinent. El que planteja l'entrevistat és canviar la mirada i enfocar-se més en un treball conjunt i constructiu des de les diferents disciplines, i no tant en el treball dels àmbits per separat. En aquest aspecte s'aprofita per citar a l'ED2 quan fa referència a: *"Un model on totes les assignatures tinguin un pilar fonamental que sigui la inclusió"*.

Pel que fa als estudiants que tenen la menció d'atenció a la diversitat, es pot treure en clar que són conscients de la importància que té la menció i del que aquesta comporta. Acceptat i afirmant que aquesta és si més no, útil pel futur del docent, i quelcom essencial per atendre la diversitat actual que es troba a les aules. D'igual forma, veuen que tot el marc que envolta actualment a l'educació busca fer un pas endavant, on es busca un nou rol docent i un nou paper del mestre, sent aquest el docent amb formació suficient per actuar dins d'un sistema educatiu inclusiu, on a l'aula tingui alumnat amb diferents necessitats educatives especials. Per tant, es fa evident que per tal d'afrontar aquest nou rol, és cal d'una formació dirigida a tots els estudiants d'educació primària, per tal d'afrontar aquesta problemàtica.

En aquest punt podem lligar la visió dels estudiants que s'han entrevistat amb Francesc Imbernon (2015), quan comenta que el fet de la formació docent és l'element fonamental per millorar la docència i la qualitat de l'ensenyament. A més, fa menció a les noves

competències professionals que sorgeixen de l'augment de la diversitat a les aules, i, per tant, del nou rol docent, que s'ha comentat anteriorment, on els docents han d'estar preparats per afrontar la realitat de les aules i oferir una atenció diversificada adaptada a l'alumnat. Així doncs, també es pot fer esment de l'estudi de Lledó i Arnáiz (2010), on busquen demostrar que la pràctica educativa dels docents depèn de la seva formació. Les conclusions que s'extreuen d'aquesta investigació deixen veure l'evolució que ha hagut en temes de diversitat i inclusió, però, tot i això, també es manifesta que el professor tutor no té formació suficient per abordar l'atenció inclusiva i que, per tant, és necessària una major formació inicial des de les facultats d'educació en les Universitats.

Els mateixos estudiants de la menció, expressen ser conscients que aquesta formació del mestre ha anat avançant, ja que al llarg de les pràctiques han pogut comprovar que inclús ells podien arribar a tenir més coneixements per dominar situacions adverses dins l'aula, i per oferir una ajuda més personalitzada a aquell alumnat que ho requerís.

Tanmateix, tenen una visió semblant als estudiants d'altres mencions, ja que expressen la falta de formació en aquest aspecte, agreujant-se aquesta situació en els pràcticums I i II, en el moment en què han observat les aules, i han estat en diferents escoles, on, en algunes d'aquestes el nombre d'alumnes amb necessitats educatives especials era força elevat.

Veiem, doncs, que aquests estudiants manifesten voler formar-se un cop acabada la carrera, ja que ho veuen necessari i mostren predisposició en quan a la formació, ***per aquest motiu, perquè no mirem d'oferir aquesta formació ja dins la carrera?, en lloc de fer que els docents busquin realitzar-la un cop finalitzada aquesta?***

Tant els estudiants de la menció d'atenció a la diversitat com els estudiants d'altres mencions, veuen clau un enfocament més centrat en aquest aspecte, on es destinin més hores a la formació d'atenció a la diversitat, educació inclusiva, etc. i s'ofereixin més coneixements tant teòrics com pràctics.

D'altra banda, es fa referència a les pràctiques com a factor que els ha ajudat a donar-se compte de la diversitat de les aules, i de la falta de coneixements que tenien, trobant-se sense estratègies per actuar. Gràcies a les pràctiques han après i ha estat l'experiència on han pogut créixer en formació d'atenció a la diversitat. Tant és cert que les pràctiques serveixen per això, serveixen per aprendre i complementar aprenentatges, però el fet de poder tenir una base molt més sòlida, facilita als estudiants poder afrontar aquestes situacions de forma més

eficaç, on també es veuran més preparats per adquirir, assolir o assentar els aprenentatges adquirits a la universitat a través del pràcticum i del que és la nostra professió, de la realitat a les aules i la diversitat existent dins del sistema inclusiu.

Un aspecte que sorprèn, és la visió que tenen uns i altres respecte a la preparació per afrontar el sistema inclusiu al qual es pretén arribar, veient que la perspectiva dels de la menció dista de la que tenen els que han fet altres mencions. On els de la menció tot i ser conscients que encara queda molt camí, són més optimistes, veient-se amb cor per afrontar aquest nou model educatiu, i pel que fa a les competències que es tenen com a sistema, com a escola, com a docents, etc. Per contra, els estudiants que no han cursat aquesta menció, expressen més rotundament sensacions més “pessimistes” expressant que no consideren estar preparats, ni ells ni el sistema. Aquí, podem interpretar que aquest pensament és degut a la informació insuficient amb la qual compten aquests, i la por d’afrontar com a especialistes el volum de diversitat que hi ha actualment dins les aules.

Cal evidenciar, que tots ells parlen sempre del treball en equip, un treball de cooperació i col·laboració en què tot i les mancances del sistema quant a proporcionar recursos i suports per als centres, veuen l’equip humà com a factor clau per pal·liar la problemàtica, partint de l’ajuda, de la formació i d’aprendre a aprendre. Aquest fet, el podem relacionar quan expressen, el fet d’una docència compartida, o quan fan referència al suport que s’oferien entre ells (un estudiant de la no menció, demanant estratègies a un estudiant que si ha fet la menció), o quan van treballar conjuntament amb els mestres tutors de pràctiques per tal d’aprendre uns dels altres i treballar de forma cohesionada.

Finalment, tant els estudiants com els docents coincideixen i estan d’acord en el fet que hi ha hagut un progrés, però que, així i tot, no s’ha de parar, sinó que és necessari seguir canviant per poder avançar, és necessari el canvi per continuar donant solucions, és evident que hi ha una problemàtica en què la universitat i l’escola van desconnectades. Per tant, la formació universitària i el món escolar han d’anar més de la mà, han de col·laborar d’una forma més directa i simpatitzar. Ja que, ara mateix l’escola va un pas per davant de la universitat, per aquesta raó han de ser corresponsables en la formació del mestre i en el desenvolupament d’estratègies per la innovació i el canvi del sistema educatiu. Així doncs, han d’anar un amb l’altra de forma cohesionada, anar a una, ha d’haver-hi una corresponsabilitat en la formació i el desenvolupament de tot allò que tingui a veure amb la inclusió i l’atenció a la diversitat.

Per acabar, cal ressaltar que gràcies als instruments i la recerca d'informació, s'ha aconseguit assolir de forma satisfactòria els diferents objectius generals i específics que se'n van plantejats a la investigació. On els objectius 1, 1.1 i 1.2 s'han aconseguit mitjançant la recerca bibliogràfica, la lectura dels diferents estudis i articles científics, l'anàlisi documental, l'aprenentatge de les diferents Lleis, etc. Així mateix, els objectius 2, 2.1, 2.2 i 2.3, s'han assolit a través de l'anàlisi de tota la informació teòrica recollida, la realització de les entrevistes i els resultats que s'han obtingut gràcies a aquestes, recollint les opinions, els coneixements i punts de vista dels diferents entrevistats, per finalment elaborar la bateria de propostes per tal que es puguin tenir en compte a l'hora de revisar i modificar els diferents plans d'estudi de les universitats públiques de Catalunya, envers l'atenció a la diversitat.

Fent resum, més cap a una visió més personal, cal fer menció del camí recorregut i dels obstacles, que han hagut. Així doncs, no ha hagut gaires obstacles, però si més no ha estat un treball molt curós, on s'ha necessitat fer una recerca ampla, ja que, tot i que la temàtica de l'atenció a la diversitat i el món d'una escola inclusiva és un concepte que s'escolta molt, i del qual hi ha molts articles, no hi ha tants que tinguin un enfocament més dirigit a la universitat i a la formació inicial del mestre. Per tant, això ha comportat fer una gran recerca i haver de llegir molts articles per tal de connectar uns amb altres i anar construint el marc teòric.

Trobo que aquesta recerca i aquesta investigació si té un recorregut més enllà d'aquesta investigació, ja que, per tal d'unir d'una forma més directa a la universitat i l'escola cal conèixer els punts de vista i les experiències dels alumnes que si més no en un futur pròxim seran mestres. Per tant, aquesta visió és un factor clau a l'hora de revisar i/ o modificar els plans d'estudis universitaris, tenir en compte totes les parts que intervenen i fer-ne ús d'allò que aporten.

En últim lloc, ha estat un procés llarg, però molt gratificant, on he pogut aprendre sobre aspectes que sempre m'han interessat i dels que crec que són essencials per l'educació, a més he pogut conèixer visions d'experts que m'han ajudat molt en aquesta investigació i a més compartir i debatre amb companys de classe que espero que ben aviat siguin companys de feina.

4. BIBLIOGRAFIA

Ainscow, M., Booth, T., & Dyson, A. (2006). *Improving schools, developing inclusion*. Routledge.

Ainscow, M. (2017). Haciendo que las escuelas sean más inclusivas: lecciones a partir del análisis de la investigación internacional. *Revista de Educación inclusiva*, 5(1).

Ainscow, M., & Miles, S. (2008). *Por una educación para todos que sea inclusiva: ¿Hacia dónde vamos ahora?*. *Perspectivas*, 38(1), 17- 44.

Aprendre junts per viure junts: pla d'acció 2008-2015. *Generalitat de Catalunya*. Departament d'Educació, 2008.

Asamblea General de las Naciones Unidas el 20 de noviembre de 1989. *Convención sobre los Derechos del Niño*.

Bisquerra, R. (2009). *Metodología de la investigación educativa*. La Muralla.

Booth, T. I Ainscow, M. (2002). *Índex per a la Inclusió: Guia per a l'elaboració i millora per a l'educació inclusiva*. Traduït i adaptat per: DURAN, D; FONT, J; GINÉ C.; MIQUEL. E. Barcelona: ICE (2006).

Bussalleu, T. N. (1996). La joventut en el marc de la transició a la vida activa. *Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa*, (2), 8-10.

CAST (2011): Universal Design for Learning Guidelines version 2.0. Wakefield, MA: Author (traducción al español por Pastor, A.; Sánchez, P.; Sánchez, J. M., & Zubillaga, A. (2013): Pautas sobre el Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA). Modificado según versión 2018.

CAST (2018). Universal Design for Learning Guidelines version 2.2. Extret de: <https://udlguidelines.cast.org/>

Catalunya. Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya*, 16 de juliol 2009, núm. 5422, p. 56589-56682

Coll, C. i Miras, M. (2001). Diferencias Individuales y atención a la diversidad en el aprendizaje escolar. Coll, C. Palacios, J i Marchesi, A (Comps.), *Desarrollo Psicológico y Educación*. Vol. II. Psicología de la Educación (pp. 331 - 353). Alianza.

Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Primària. (2015). *Generalitat de Catalunya*. Departament d'educació.

Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

Departament d'Educació (2021). *L'educació inclusiva*. Gencat. Consultat el: 29 de marzo de 2022. Extret de: <https://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/centres/educacio-inclusiva/>

Departament d'ensenyament. (2015) *De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Una escola per a tothom, un projecte per a cadascú*. Generalitat de Catalunya.

Dictamen 3/2017 sobre el projecte de decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (2017). *Consell educatiu de Catalunya*.

Durán, D. i Giné, C. (2011) La formación del profesorado para la educación inclusiva: Un proceso de desarrollo profesional y de mejora de los centros para atender la diversidad, *Revista Latinoamericana de Educación inclusiva*, 5(2), 153-170.

Echeita, G., i Jury, C. (2007). Evaluación sistemática de un proyecto de innovación para atender a la diversidad del alumnado en la educación secundaria obligatoria" Aula cooperativa multinivel". *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 5(3), 152-172.

Educaweb. *Els ensenyaments universitaris a l'Espai Europeu d'Educació Superior - educaweb.cat*. <https://www.educaweb.cat/continguts/educatius/estudis-universitaris/tipus-estudis-universitaris/>

Gimeno Sacristán, J. (1999). La construcción del discurso acerca de la diversidad y sus prácticas (I). *Aula de Innovación Educativa*, 81, pp.67-72.

Grupo IOE. (2020, 10 febrero). *Qué son los créditos ECTS y para qué sirven*. <https://www.grupoioe.es/que-son-los-creditos-ects/>

Hernández, R., Fernández, C., Baptista, P., et al. (2014). *Metodología de la investigación* (6.ª ed.). McGraw-Hill Education. <https://www.uca.ac.cr/wp-content/uploads/2017/10/Investigacion.pdf>

Huguet, T. i Almirall, R. (2017). NOU DECRET, NOVES PERSPECTIVES PER A L'EDUCACIÓ INCLUSIVA: Entrevista amb la Subdirectora General d'Ordenació i Atenció a la Diversitat de la Generalitat de Catalunya, Sra. Mercè Esteve. *Àmbits de Psicopedagogia i Orientació*, (47), 6-13

Hunt, P., Farron-Davis, F., Beckstead, S.P., Curtis, D.A., & Goetz, L. (1994). Evaluating the Effects of Placement of Students with Severe Disabilities in General Education versus Special Classes. *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 19, 200 - 214.

de la Iglesia, B. (2002). La formació en centres per atendre la diversitat. *Educació i Cultura: revista mallorquina de Pedagogia*, 253-264.

Imbernon, F. (2016). Cap a una millor professionalització docent del professorat. *Revista Catalana de Pedagogia*, 9, 11-23.

Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. Consultat el: 06/03/2022

Institut Federica Monseny. *Pla d'atenció a la diversitat*. Generalitat de Catalunya. Extret de: <https://agora.xtec.cat/iesfedericamonseny/wp-content/uploads/usu749/2014/09/Pla-atenci%C3%B3-diversitat.pdf>

Lledó, A. i Arnáiz, P. (2010). Evaluación de las prácticas educativas del profesorado de los centros escolares: indicadores de mejora desde la educación inclusiva. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 8 (5), 96-109. <http://www.rinace.net/reice/numeros/arts/vol8num5/art6.pdf>

Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya. (Publicada en el DOGC núm. 3826 pàg. 3326, de 20 de febrer de 2003).

López, M., Echeita, G., & Martín, E. (2017). Dilemas en los procesos de inclusión: explorando instrumentos para una comprensión de las concepciones educativas del profesorado.

Moliner, O., Arnaiz, P., & Sanahuja, A. (2020). Rompiendo la brecha entre teoría y práctica: ¿Qué estrategias utiliza el profesorado universitario para movilizar el conocimiento sobre educación inclusiva?. *Educación XXI*, 23(1), 173-195, doi: 10.5944/educXX1.23753

Morodo, A. (2017). Identitat discent i disseny universal de l'aprenentatge. Una proposta per a l'atenció de la diversitat. *Revista Catalana de Pedagogia*, 11, 57-77.

Muntaner, J. (2000) *La igualdad de oportunidades en la escuela de la diversidad*. Profesorado, revista de currículum y formación del profesorado, 4(1). (pàg. 1-19). Extret de: <https://www.ugr.es/~recfpro/rev41ART2.pdf>

L'ordre ECI/3857/2007, de 27 de desembre, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió de Mestre en Educació Primària.

Ortín, M. i Carrasco, C. *Atenció a la diversitat*. Didàctica de l'educació infantil. Extret de: <https://docplayer.es/71748565-Atencio-a-la-diversitat.html>

Pujolàs, P. (2015). La inclusió escolar: principis i estratègies per a fer-la possible. *Àmbits de Psicopedagogia i Orientació*, (43), 3-14.

Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix la nova organització dels ensenyaments universitaris oficials, seguint l'estructura marcada per les línies generals de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, en l'apartat 3 de l'article 9, **“El disseny dels títols de Grau podrà incorporar mencions al·lusives a itineraris o intensificacions curriculars”**.

Reial decret 1002/2010, de 5 d'agost, sobre l'obtenció de títols universitaris oficials

Reial Decret 43/2015, de 2 de febrer, pel qual es modifica el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Síndic de greuges de Catalunya (2021). *L'educació inclusiva a Catalunya*. Extret de: https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8067/Informe%20Educacio%20Inclusiva_cat.pdf

Stainback, S. B. (2001). L'educació inclusiva: definició, context i motius. *Suports: revista catalana d'educació especial i atenció a la diversitat*, 18-25.

UNESCO (1994): Declaración de Salamanca y Marco de Acción sobre Necesidades Educativas Especiales: Acceso y Calidad. *Ministerio de Educación y Ciencia. Secretaría de Estado de Educación*.

UNESCO (2015). Educación 2030. Declaración de Incheon. Hacia una educación inclusiva, equitativa y de calidad y un aprendizaje a lo largo de la vida para todos.

UNESCO (2015). Repensar l'educació. Vers un bé comú mundial? <http://www.unescocat.org/ca/repensar-l-educacio-vers-un-be-comu-mundial>

Valle, M. (2017). *Bones pràctiques per a la inclusió*. Treball de Fi de Grau.

5. ANNEX

Annex 1: Entrevistes Docents.

Entrevistat número 1, Docent. = ED1

Bueno primer de tot. Bon dia. Gràcies per acceptar que pugui fer l'entrevista. La primera pregunta és com per contextualitzar

- 1. Fora de la Universitat tens alguna feina relacionada amb l'atenció a la diversitat? Treballes en alguna escola? Quants anys portes treballant a l'escola? Quina és la teva experiència?**

Jo ara mateix no. Ara estic a temps complet aquí a la Universitat, però he estat, crec que eren 17 o 18 anys de mestre d'educació especial fora d'aquí.

- 2. Quants anys fa que treballes a la URV? Quin és el teu departament i quin càrrec tens com a docent dins la Universitat?**

Com a docent ja fa 20 anys o així, el que passa que abans com et deia, compaginava la feina d'aquí amb la feina a l'escola. Però bueno. Ara des de fa 6 anys estic a temps complet.

Bueno, el departament és el de pedagogia i el càrrec és el de coordinació dels graus d'infantil i primària. Fins ara portava la coordinació del màster de tecnologia educativa i aquest curs han canviat els coordinadors i, he agafat aquest, perquè s'ha jubilat el Joan Foguet que és el que ho portava abans.

- *Tu vas estar amb mi el primer any en una de les mencions de la primera assignatura de la menció d'atenció a la diversitat.*

- 3. Quins són els principals objectius de la menció i com s'organitza aquesta? Faries algun canvi en referència a la seva distribució i tractament?**

A veure la menció de diversitat s'organitza, com totes les mencions de primària, vull dir, tenen unes assignatures que són optatives, Si tu curses totes les optatives de la menció. Al final tens un títol amb la menció i si decideixes, doncs cursar només unes quantes assignatures d'una menció i unes d'unes altres doncs, un títol sense menció. Però el mateix títol igual que si la tinguessis amb menció, el títol de mestre és el mateix, el que passa que si

fas totes les assignatures optatives de qualsevol de les mencions a la diversitat, també el títol et surt amb una menció específica.

Però, vull dir, el pla d'estudis és el mateix, tu pots cursar les optatives d'una menció o combinar optatives de diferents mencions i al final acabant tenint els crèdits optatius i ja està, ja tens el títol igual.

- **Faries algun canvi en referència a la seva distribució i tractament?**

De la menció?

- **sí.**

Bueno a veure la menció.... ha a veure, el pla d'estudis. És un pla d'estudis que ja té un temps.... Llavors, ara estem treballant en la revisió del pla d'estudis i començarà si tot va bé el curs 23/24, i tindrà una redistribució de les assignatures de la menció. No seran les mateixes i diguem que la part de la menció té una part de detecció, una altra d'intervenció i l'enfocament és més cap a una escola que fa una atenció inclusiva, eh... no tan específica des del punt de vista del tractament de les necessitats educatives especials, sinó de com s'aborda l'atenció d'alumnes que tenen algun tipus de necessitat educativa especial d'una forma inclusiva. O sigui clar, amb treball col·laboratiu i en equip amb la resta de professors que al final són tots els que tenen el...

4. Creus que els alumnes que cursen aquesta menció surten de la carrera amb un cert avantatge a l'hora d'exercir com a docents en qualsevol escola? Per què?

A veure, en principi tots sortiu amb la mateixa formació. El que sí que és veritable, que és que els que feu la menció d'atenció a la diversitat, com els que fa la menció de música, o.... d'educació física o la d'idiomes, però evidentment teniu més coneixements sobre el que seria l'atenció inclusiva de l'alumne. Però..... Això no significa que tothom pugui ser un bon mestre fent aquesta menció. El que sí que és veritat és que bueno, l'atenció inclusiva del alumnat és una qüestió que no depèn només de l'especialista que depèn de tothom, i en aquests sentit si teniu un cert avantatge, perquè bueno, feu, teniu coneixements o cursat assignatures i fins i tot alguns heu pogut fer algunes hores de pràctiques. No? si us han deixat els centres, l'últim curs en la menció, i sí que esteu també com més sensibilitzats en aquest tema.

- *Aquesta pregunta també va una mica encara d'això*

5. Que en penses sobre l'enfocament i el tractament que se li dona a l'atenció a la diversitat des de la carrera? Creus que les hores que se li destinen són suficients? Per què?

- *Per exemple, jo mirant el pla d'estudis d'assignatures comunes específiques d'atenció a la diversitat només teníem una d'uns... crec que eren 3 o 5 crèdits com a molt.*

A veure això és una de les coses que canviaran en el pla d'estudis nou. Hi haurà dues assignatures que seran obligatòries. Vaig a mirar els crèdits... que és lo que estava buscant... de 6 crèdits cadascuna. Per tant, el nombre de crèdits que quasi que és el doble, no?, que es faran de formació bàsica. O sigui que les faran tots els mestres que facin qualsevol de les mencions. Vale, llavors, en aquest sentit, sí que és un increment de crèdits, un increment de matèries i un enfocament com et deia abans, doncs més inclusiu, per lo que és el tractament de la diversitat dels centres.

6. Consideres que els estudiants surten prou preparats per a atendre a la diversitat actual de les aules? Des del teu punt de vista creus que es donen els coneixements i estratègies necessaris?

A veure, preparat per atendre a la diversitat, jo crec que ningú ho està, val.... perquè cada cas és un món i.... a veure, aquests són casos bastant complicats, no? Ehhhh, Moltes vegades esteu més preparats del que us sembla. Bueno, te dona la sensació quan acabes de dir que pràcticament, ostres... no sabre intervenir, no sabré fer res, o no sabre com actuar en determinats casos, però és una sensació que és normal i que amb cert recorregut amb una mica de pràctica tots els coneixements que has anat desenvolupant durant la carrera, te'n adones de què et serveixen... Bueno, o sigui la sensació aquesta jo no m'amoïnaria massa perquè la teniu vosaltres, la tenen els infantils, la tenen qualsevol dels mestres, inclús els enginyers o els metges o els informes que acaben.

És una sensació que moltes vegades, fins que no necessita recuperar aquesta, aquests coneixements teòrics que han anat treballant durant el grau, doncs no te'n adones de que realment te serveixen i que... els temps no?, evidentment, l'experiència fa molt no? amb totes aquest tipus de professions.

8. Creus que caldria formar-nos a tots i totes en l'atenció a la diversitat? Per què?

Sí, és el que et deia a veure l'atenció de la diversitat no és una qüestió de l'especialista, és una atenció de tot el professorat..... Llavors, per això també hem incrementat el número d'assignatures que hi ha als plans d'estudis que començaran d'aquí a dos anys.... Val és una..... és una qüestió que veiem que cal fer, revisar i.... que hem aplicat, doncs certes bases, perquè això es pugui fer per part de tothom.

9. Consideres que les coses han anat canviant amb relació a l'atenció a la diversitat? En gran mesura i de forma favorable o pel contrari han estat canvis petits i poc notoris?

Bé, a veure el que s'intenta a la Universitat és sempre adaptar-se al que necessiteu, és una....., és un grau professionalitzador de mestra. Això vol dir que quan acabi la carrera, directament sortiu per poder exercir i que ens hem d'adaptar als canvis que hi ha hagut, canvis a nivell ideològic o de concepció.... Ja fa molt de temps que això va, vull dir.... Potser fa ja més de 10 anys que els centres ja estan atenent d'una altra manera als alumnes, no tant atenció directa aquest alumne perquè té una sèrie de dificultats, intervenir fora de l'aula i tal, sinó intentar que aquest alumne participi de les activitats i moltes de les coses que fas amb ells al final enriqueixen a tots els altres, no?, Però clar, això és, o sigui, hi ha un punt d'inflexió que és la publicació del decret d'atenció de l'alumnat, crec que del 2017 que el departament va publicar, i que per tant, és com una norma, no? que han de seguir tots els centres i que això sí que suposa uns canvis organitzatius en quant a l'atenció a la diversitat.

10. Per concloure, creus que han de canviar aspectes en referència a l'atenció a la diversitat? Podries posar algun exemple? Podries mencionar alguna proposta de millora?

A veure Han de canviar s'entenen els a les escoles, no? perquè els canvis de la Universitat ja te'ls he comentat.... a veure les escoles, evidentment, sempre han de canviar les coses. Si no canviem, no avancem, no? llavors quan hi ha un problema, el millor és veure i identificar el problema bé i intentem incorporar canvis que ens permetin avançar i millorar, no?, el tema d'atenció a diversitat és una qüestió que és important perquè a totes les taules hi ha diversitat i perquè tots els mestres han d'estar d'alguna manera preparats, encara que sigui d'una manera bàsica per poder atendre a aquests alumnes, els alumnes són de tots, de tots els professors que intervenen en una aula, tinguin l'especialitat que tinguin, siguin tutors, especialistes, llavors

és una de les qüestions que els centres han anat adaptant-se, han fet realment certs esforços, però crec que encara hi ha recorregut, i és un canvi ideològic, llavors els canvis ideològics no canvien en un any ni en dos ni en cinc, necessiten més, necessiten temps, porten temps...

Finalment, em podries donar la teva opinió sobre els aspectes que et proposo a continuació?

- **Que la menció passi a ser una matèria de caràcter obligatori.**

A veure, jo crec que la mansió i ha d'estar, al final el Mestre d'atenció a la diversitat és un referent al centre, llavors és un especialista amb el que treballen tots els mestres tinguin l'especialitat que tinguin, o tutors.... I que és un com una.... com un referent a l'escola. Llavors l'escola ha de construir una mica els pilars per atendre la diversitat i aquesta persona, aquest especialista, doncs, junt amb l'equip directiu a de liderar aquests canvis.

En quant a la formació bàsica que rebre la Universitat, igual no totes les assignatures de la menció han de formar part de la formació obligatòria, però, com et deia, ha d'haver més assignatures que permetin intervenir.....

- **Mirar d'encabir dins dels crèdits totals de la carrera el tractament i formació de l'atenció a la diversitat. Com ara en les matèries ja obligatòries.**
- ***Per exemple, pues que hem dintre dels crèdits de "x" assignatura, com per exemple ell llengües, hi hagués una part o com un tema únicament destinat a com portar-les la llengua per a l'atenció a diversitat, és a dir, estratègies per atendre als nostres alumnes a partir d'aquesta assignatura concreta.***

Aquesta proposta és bona, però dependrà una mica dels professors que facin cada assignatura.... però evidentment l'atenció diversitat és una qüestió transversal que s'ha d'anar incorporant, i ho hem anat recollint, per exemple, no de forma específica en els continguts, però sí de forma específica en alguns resultats d'aprenentatge que vincularem a les matèries. Què vol dir? que quan tu, per exemple, et proposes que els alumnes que estan fent com tu deies, no?... l'assignatura de llengües? Siguin capaços de poder desenvolupar un material no didàctic per treballar alguna qüestió vinculada amb les llengües, però hem anat afegint que aquestes accions, han d'anar orientades o dirigides a l'atenció de tot l'alumnat tot aquest en majúscula.

- ***Sí, bueno, el DUA, jo vinc a referir-me a això, per exemple, tinc companys que els hi pregunto què és el DUA, i no saben respondre, llavors... com més, intentar en***

totes les assignatures intentar crear instruments o materials seguint aquesta proposta del DUA dintre de les assignatures.

Doncs una mica la idea és aquesta, i el tema que hem intentat incorporar dins del pla d'estudis com..... com una qüestió nova, i orientada cap aquí... és aquesta qüestió... que les, eh... que els resultats del que han d'aprendre els alumnes, d'alguna manera inclogui l'atenció educativa del que són... els que fan referència a la intervenció a l'aula de tot l'alumnat, llavors intentar que no quedin alumnes exclosos, i bueno totes aquestes qüestions, com bé tu deies que poden estar vinculades a els principis de disseny del DUA.

- **Que els docents de la Universitat fossin mestres adjunts de l'escola primària. Perquè ens puguin oferir la seva experiència des de la seva àrea de coneixements (veuen la realitat de les aules).**

Un perfil de professors que teniu, és el professor associat, d'aquests professors estan dins del sistema, o sigui, estan treballant com a mestres o com a professors i fan unes hores com a professors associats a la Universitat, llavors el perfil del professor associat és... aquest perfil, de professional que pot aportar la seva experiència en el context de la vostra formació i complementar-la doncs, per exemple, amb un contingut més de tipus teòric que et poden... o de... vinculats a la recerca... que poden donar, als professors que estan doncs a temps complet treballant aquí i no treballen fora, però el perfil és aquest. Clar que tots les assignatures puguin això és complicat. Això depèn de plantilles i les plantilles no sempre les configurem com més ens agradaria sinó per com se poden fer, llavors els horaris també interfereixen una mica..... llavors ja sou vosaltres que us queixeu que teniu moltes hores a les tardes.... algunes hores del matí..., però clar, els professors associats poden venir a treballar normalment a les tardes, llavors, aquestes assignatures que tenen la presència d'algun professor associat precisament per buscar aquest encaix, no?, entre la teoria i la pràctica doncs les poden fer a les tardes i això ens complica també la qüestió dels horaris, però vaja, la intenció.... la idea és aquesta.

I la meva última proposta

- **Una formació més específica en inclusió digital i atenció a la diversitat. Avui dia, sabem i ens diuen que hi ha una falta de recursos i suports, per tant, fins que això no canviï, aquesta formació dins la carrera podria ser una forma de pal·liar amb aquesta mancança actual.**

Hi haurà assignatura que es diu recursos per a la inclusió educativa , dins del pla d'estudis nou i un altre que és dificultats d'aprenentatge i trastorns del desenvolupament, que també estava al pla antic i que l'hem traslladat també al pla d'estudis nou. O sigui que hi haurà aquestes dues matèries, una des d'un punt de vista de la intervenció inclusiva i l'altra més específica sobre la identificació de dificultats d'aprenentatge i trastorns.

Perfecte, pues això seria tot realment molt bé. Moltes gràcies.

Entrevistat número 2, Docent. = ED2

Bueno és una entrevista pel TFG, estic analitzant el pla d'estudis que ens donen referent a l'atenció a la diversitat a educació primària i com nosaltres sortim d'aquí preparats per fer front al nou model d'escola inclusiva i atendre a la diversitat que actualment està a les aules. → Molt interessant, molt interessant.

- 1. Fora de la Universitat tens alguna feina relacionada amb l'atenció a la diversitat? Treballes en alguna escola? Quants anys portes treballant a l'escola? Quina és la teva experiència?**

No ara, actualment estic d'inspector, per tant amb una escola en concret, no.

Home sí, moltes clar, però no, no, no, no atenent directament a la diversitat val no, no atenc directament a la diversitat, perquè amb la meva funció inspectora, no està directament amb els alumnes, però sí lògicament, des de la part de la gestió i de la normatives, si l'acompanyament als centres es en aquests àmbits.

- 2. Quants anys fa que treballes a la URV? Quin és el teu departament i quin càrrec tens com a docent dins la Universitat?**

La meva educació física. I el Departament de pedagogia concret, em sembla que es diu l'àrea d'expressió corporal.

- 3. Quins són els principals objectius de la menció i com s'organitza aquesta? Faries algun canvi en referència a la seva distribució i tractament?**

O sigui les mencions que tenen aquí a la casa no? Clar jo conec la meva l'educació física.

Des de la visió d'educació física, bueno, està ben estructurat. Sí que és cert que hi ha coses millorables i que s'ha parlat perquè el model que tenim ara és un model que està pensat, fa 15 anys, perquè quan jo vaig arribar aquí.... jo fe ja 10 anys que estic aquí i ja portaven uns anys amb el model que hi ha ara, i per tant el model ja existia. Ara, sí que cert que en el.... Bueno, en el model que s'ha plantejat de futur s'ha posat damunt la taula, en aquest cas sí, que havia ficat de que s'ha de replantejar el model de les mencions, en aquest cas com a mínim el d'educació física, centrant-la més o donant-li més mirall o estructurant-la més amb pensar el que s'està fent realment a l'escola.

4. Creus que els alumnes que cursen aquesta menció surten de la carrera amb un cert avantatge a l'hora d'exercir com a docents en qualsevol escola? Per què?

En l'àmbit de de l'educació especial, segur, en l'àmbit de la inclusió és segur.... Ara, en l'àmbit de l'educació física.... Clar, no, no sé què fan, dins de la carrera relacionat amb.... amb l'àmbit inclusiva de la diversitat.

5. Que en penses sobre l'enfocament i el tractament que se li dona a l'atenció a la diversitat des de la carrera? Creus que les hores que se li destinen són suficients? Per què?

Si, si, o sigui, el problema, no crec que sigui les mencions. És a dir, en l'àmbit que tu tens d'estudi, el problema no és tant les mencions, és més, ara et faré una proposta que jo crec que potser tu veuràs que no és encertada, però jo crec que la menció d'atenció a la diversitat no hauria d'existir. Tothom hauria de sortir amb la menció d'atenció a la diversitat...

Vale, jo és que... al final de tot, faig una sèrie de propostes com a producte final del TFG, i realment és una de les que he proposat. Ja veuràs quan arribem al final. I bueno, si realment estic bastant d'acord.

8. Creus que caldria formar-nos a tots i totes en l'atenció a la diversitat? Per què?

Correcte, jo crec que s'ha de començar a sortir...., també des del meu punt de vista, eh... S'ha de començar a sortir des del model, que està estructurada ara mateix la Universitat de.... àmbits curriculars. L'àmbit de les Ciències, l'àmbit de les matemàtiques, No, perquè la societat no anem aquí i les escoles no estem anant aquí.

Llavors s'ha de centra més en pilars importants del que és l'educació del futur. Un d'ells és la inclusivitat. Llavors penso que hi ha pilars més fonamentals quelcom esta ara muntada la Universitat avui en dia.

9. Consideres que les coses han anat canviant amb relació a l'atenció a la diversitat? En gran mesura i de forma favorable o pel contrari han estat canvis petits i poc notoris?

A la formació de mestres.... Jo no he vist una evolució. Jo, jo particularment, no veig que els alumnes d'avui. Els alumnes que he tingut aquest tercer, o els anys que us vaig tindre vosaltres, sigueu i tingueu un coneixement molt més gran d'atenció, diversitat. Parlant generalment eh, no parlant des de l'atenció a la diversitat..... que tingueu un coneixement molt més gran que els que... això ja et dic, que fa 8 o 10 anys.

Totalment d'acord, perquè a vegades ens han preguntat en una assignatura que no és atenció a la diversitat si algú coneix el DUA, per exemple, i potser han aixecat la mà, els quatre contats d'atenció a la diversitat.

El treballar, mesures, suports, diferències. Tampoc tenim molt clar que és una mesura universal. No, no acaba de tenir clar.

10. Per concloure, creus que han de canviar aspectes en referència a l'atenció a la diversitat? Podries posar algun exemple? Podries mencionar alguna proposta de millora?

Jo primer d'entrada penso que és fonamental una base molt més bèstia.... a primer segon, no sé quan, amb una visió general del DUA, de les mesures i suports, amb una visió globalitzada, del concepte d'inclusió i després crec que és fonamental i crec que això és... una de les coses que t'ha portat segurament a veure un TFG així, és que no des de tots els àmbits es tracta l'atenció a la diversitat.

Segurament des de matemàtiques no se tractava l'atenció a la diversitat, de com tractar les matemàtiques o des de l'àmbit lingüístic, segurament no s'ha explicat com atendre la diversitat, potser t'explicaran que és un tel o no? No, perquè en l'àmbit del TEL potser sí, però clar. Tots els alumnes tinguin primària, Clar, és a dir tots els que sortiu de primària, sereu generalistes i, per tant, potser que us trobeu amb nens amb moltes dificultats en una aula, un TEA, un TDAH, un TEL, un amb trastorns de la conducta.... Llavors això s'hauria de treballar des de tots els àmbits. Per això que és l'enfocament que t'estic dient no és tant a

treballar des d'àmbits, sinó des de pilars on els àmbits hi treballin, és a dir, començar a pensar el concepte de treball per projectes dins de la universitat.

Finalment, em podries donar la teva opinió sobre els aspectes que et propono a continuació?

- **Que la menció passi a ser una matèria de caràcter obligatori.**

Sí, però ja ho es no? no teniu cap assignatura de caràcter obligatori?

Tenim una segon de 3 crèdits aproximadament que ens parla de dificultats i trastorns del desenvolupament de forma força general, durant el primer trimestre i...

Entenc, molt per sobre...

- **Mirar d'encabir dins dels crèdits totals de la carrera el tractament i formació de l'atenció a la diversitat. Com ara en les matèries ja obligatòries.**

Jo crec que més que el tema de generar, o sigui, jo penso que més que generar una assignatura nova, el model és que totes les assignatures siguin, que tinguin un pilar fonamental que sigui la inclusió. Com per exemple, un crèdit a un crèdit, així, si jo tinc una assignatura de 12 crèdits, de didàctica, un, hauria de dedicar-se a l'atenció a la diversitat.

Perquè, es que en el pes de la situació del dia de demà és importantíssim, ah i una cosa, si això es fa coordinadament, vull dir, no pot ser que cada professor faci el que li doni la gana, sinó que d'aquí ha d'estar estructurat, perquè clar, fins ara també tot això va com va....

- ***No, no clar, o sigui si no seria un per aquí i l'altre per allà i tampoc arribariem en lloc.***

Correcte, correcte.

- **Que els docents de la Universitat fossin mestres adjunts de l'escola primària. Perquè ens puguin oferir la seva experiència des de la seva àrea de coneixements (veuen la realitat de les aules).**

Jo, no crec que sigui tan difícil, l'únic que s'han de canviar els models de tipus de professorat, que ja s'està plantejant. Que hi hagi figures que tinguin mitja jornada als centres i mitja a la Universitat, és prioritari.... Molts docents que venim de l'àmbit de tot aquí i que estem a la Universitat.... creiem que és indispensable que tothom o quasi tothom que està a la Universitat ensenyar magisteri hagi estat en una escola, o en l'àmbit educatiu. I més diré, als mestres en l'ensenyament de mestres no em serveix que vinguin gent de secundària. Val?, és a dir, a mi m'ha de venir gent que si et ve a ensenyar infantil o et ve a ensenyar primària, que

hagi estat amb alumnes de primer i de segon de tercer de primària, no amb quart d'ESO fent Matemàtiques per dir algo, o fent quart d'ESO social, perquè no és el mateix un alumne de quart d'ESO que un alumne de Primer de primària o d'aquí tres. Llavors, si, gent, que hauria d'haver gent del món educatiu, però, que tingui relació amb la etapa en la que es treballa o bueno, que la l'hagi tingut.

- **Una formació més específica en inclusió digital i atenció a la diversitat. Avui dia, sabem i ens diuen que hi ha una falta de recursos i suports, per tant, fins que això no canviï, aquesta formació dins la carrera podria ser una forma de pal·liar amb aquesta mancança actual.**

Sí home.... l'àmbit digital se li ha de donar una nova mirada també des de la Facultat, és el mateix que et parlava abans, lo que et parlava dels pilars, dintre de les assignatures.

És a dir, el model que estem plantejant no és un model d'assignatures, hauria de ser un model de pilars fonamentals, inclusió, tractament del gènere, l'atenció de diversitat, el tractament del grup de globalització en l'àmbit competencial, i tot això...l'avaluació, són elements que haurien d'anar fonamentals dintre de... no? pel meu sentit, no té sentit que... que us ensenyin català en l'àmbit de català, no té sentit que us ensenyin història o element d'història a Ciències socials, Perquè? Perquè això ja hauries de saber i si no ho saps suspèn l'assignatura.... No ho sé, però a tu t'han d'ensenyar aquests pilars relacionats amb l'àmbit que toca. Per exemple, com treballar amb l'atenció a la diversitat i l'àmbit digital elements de les Ciències socials.

- ***Sí, sí, sí, és que seria la clar seria la idea.***

Clar, no podem aïllar les coses. No les podem aïllar. Dins de la Facultat hi ha unes estructures que bueno... s'ha d'arribar al punt en que ens plantegem, doncs, un canvi, de dir hem de trencar amb el que s'està fent, però hi ha por.

Sí, realment costa, un canvi sempre costa, però.... és que el pla d'estudis és de 2009. Jo vull dir... que a vegades sembla que és poc, però és que jo crec que el...

En aquest cas, tingues en compte que es de 2009 però que l'han elaborat molt abans. I que s'aplicarà molt més després. Llavors ostres, el model que estem ara nosaltres en el món educatiu des del punt de vista anem molt més avançats que la Universitat. En l'àmbit formatiu, en l'àmbit d'avaluació, en l'àmbit d'atenció a la diversitat, en l'àmbit digital, estem corrent més que no pas el sistema Universitari, llavors, bueno...

El que necessites xènia per qualsevol estic disposat, vale?.

Annex 2: Entrevista estudiants de la Menció d'atenció a la diversitat.

Entrevistat número 3, Si Menció = ES3

1. Quina va ser la raó per la qual vas escollir la menció d'atenció a la diversitat?

Jo tinc el grau professional de música i el títol de l'advanced d'anglès. M'interessava l'atenció a la diversitat i veient que les altres mencions ja les dominava més em vaig decantar per aquesta.

2. Creus que les assignatures de la menció han tocat els temes necessaris i essencials? Han ates els teus interessos, inquietuds, etc.?

Crec que sí que han tocat els temes essencials i han atès els meus interessos. Així amb tot m'hagués agradat treballar alguns temes tractant amb infants amb diferents diagnòstics.

3. Tu, com a alumne que si ha fet la menció, consideres que l'assignatura que es va cursar a 2n de carrera enfocada a l'atenció a la diversitat va ser útil? Com creus que es va tocar el tema?

No, crec que amb una assignatura es va voler tractar moltes coses i cap es va fer de forma més profunda.

4. Ara per ara, consideres que la Universitat dona la importància que mereix a l'atenció a la diversitat?

No, penso que amb el nou decret d'escola inclusiva els mestres hauríem de sortir molt més formats de la carrera en relació a l'atenció a la diversitat. Crec que no hauria de ser una menció a escollir, sinó que es treballés dins la carrera.

5. Et veus més preparada que els teus companys/es a l'hora d'actuar enfront la diversitat de les aules?

Si.

6. Durant les pràctiques has pogut aplicar coneixements i estratègies apreses a la menció?

Si, és quan he pogut posar en pràctica els continguts i adquirir nous aprenentatges.

7. Has notat la falta de formació en aquests aspectes en docents en actiu?

Si.

8. Consideres la teva menció necessària per a tothom? Per què?

Sí, perquè cada vegada hi ha més alumnat amb diversitat funcional i com a docents hem d'oferir una educació de qualitat per a tothom.

9. Coneixes el nou decret d'inclusió (Decret 150/2017)? Que opines de la seva posada en marxa? Creus que estem preparats? Quins canvis creus que calen?

Si que el conec per sobre.

- a. Com a futura docent.
- b. Des dels docents en actiu.
- c. Com a educació en general.

Opino que el sistema no està preparat per acollir aquest decret. Un sol docent no pot oferir una bona educació a tots els alumnes per igual amb tanta diversitat a l'aula. S'ha de replantejar els recursos amb els que compta el sistema educatiu espanyol.

10. Per acabar, creus que sortim preparats i suficient formats per la realitat de les aules i la gran diversitat existent en l'actualitat? T'agradaria proposar algun aspecte a millorar?

Si hem fet la menció d'atenció a la diversitat sortim amb forces coneixement però crec que cal treballar-ho des d'un punt més pràctic. La realitat a les aules és molt diferent.

Entrevistat número 4. Si Menció. = ES4

1. Quina va ser la raó per la qual vas escollir la menció d'atenció a la diversitat?

Vaig escollir aquesta menció perquè és la que més em cridava l'atenció. També un altre dels motius va ser perquè crec que és una menció que et pot proporcionar una formació extra dins de la carrera i veig important per al meu futur professional.

2. Creus que les assignatures de la menció han tocat els temes necessaris i essencials? Han ates els teus interessos, inquietuds, etc.?

Sí, crec que sí. Si que és veritat que hi ha hagut assignatures que he vist més interessants que altres però la majoria crec que ens pot ajudar a tenir una base per poder tractar amb alumnes amb atenció a la diversitat.

3. Tu, com a alumne que si ha fet la menció, consideres que l'assignatura que es va cursar a 2n de carrera enfocada a l'atenció a la diversitat va ser útil? Com creus que es va tocar el tema?

Sí, penso que aquest tema és essencial en la formació d'un docent, ja que a l'aula sempre et trobaràs amb alumnes amb necessitats però dins des del meu punt de vista crec que es va tocar moltes coses en un termini molt curt i s'ha de tenir clar quins conceptes treballar dins de l'assignatura.

4. Ara per ara, consideres que la Universitat dona la importància que mereix a l'atenció a la diversitat?

Crec que sí se li dona la importància però molt per damunt, ja que a altres assignatures sempre es té present el punt d'atenció a la diversitat quan fas una programació o qualsevol treball però només recordo que a l'assignatura d'educació física si que vam tractar l'atenció a la diversitat i com hauríem de tenir-ho en compte en aquesta assignatura. Però a les altres ho toquem molt per damunt sense saber com actuar o quins recursos podríem dur a terme davant d'aquest alumnat.

5. Et veus més preparada que els teus companys/es a l'hora d'actuar enfront la diversitat de les aules?

Crec que sí, ja que durant la menció et proporcionen moltes eines i recursos per poder atendre les necessitats específiques de cada trastorn o dificultat treballat. Això sempre és útil i pot servir d'avantatge amb els altres companys/es.

6. Durant les pràctiques has pogut aplicar coneixements i estratègies apreses a la menció?

Sí. Sempre a l'aula et trobaràs amb algun alumne amb necessitats educatives especials o bé amb alguna dificultat i a la practica és quan t'adones de la realitat i quin recurs o eina et

servirà millor. A banda, sempre hi haurà persones que t'ajudaran a atendre de la millor manera possible aquella necessitat i també serveix per formar-te.

7. Has notat la falta de formació en aquests aspectes en docents en actiu?

Crec que aquesta formació ha anat millorat amb el temps i els professionals ho tenen més en compte per atendre a l'alumnat però sí que veig que falta formació i sobretot recursos. Al final sempre estarà la de suport o la professional d'educació especial que ajuda molt al progrés de l'alumne però tothom que estigui en aquest món hauria de saber actuar davant de qualsevol alumne amb necessitats educatives especials.

8. Consideres la teva menció necessària per a tothom? Per què?

Sí, ja que com he dit anteriorment, tots els docents i professionals han de saber oferir el que sigui necessari davant de les dificultats en la que es pot trobar un alumne i hem de tenir una base per poder actuar de la millor manera possible.

9. Coneixes el nou decret d'inclusió (Decret 150/2017)? Que opines de la seva posada en marxa? Creus que estem preparats? Quins canvis creus que calen?

- a. Com a futura docent.**
- b. Des dels docents en actiu.**
- c. Com a educació en general.**

Com a futura docent penso que aquest nou decret pot afectar en molts aspectes a l'alumnat amb necessitats educatives especials amb un cert nivell de dificultat perquè penso que encara seria necessària una formació més extensa per eliminar aquests suports que tenim al nostre abast.

Com a docents en actiu penso que sempre hem de buscar la millor opció per l'alumne i crec que seria treure una oportunitat als docents i professionals que moltes vegades no poden atendre a aquests alumnes tot el temps necessari.

Com a educació en general penso que sempre s'ha d'educar a través de la igualtat i l'equitat i els suports i recursos que trobem en el camí i siguin bons per l'alumne mai els hauríem de passar sinó de parar a pensar i veure quina seria la millor opció per un bon ensenyament i aprenentatge.

10. Per acabar, creus que sortim preparats i suficient formats per la realitat de les aules i la gran diversitat existent en l'actualitat? T'agradaria proposar algun aspecte a millorar?

Penso que quan surts de la carrera tens una base per poder dur a terme la tasca docent però on més et prepares i veus la realitat és un cop quan surts de la carrera. Crec que amb la menció tens uns bons coneixements però fins que no t'ho trobes davant no et formes realment. Al final també aprens d'altres professionals i sempre tindràs l'ajuda de persones al teu voltant per poder atendre a l'alumnat de la millor manera possible.

Entrevistat número 5, Si Menció. = ES5

1. Quina va ser la raó per la qual vas escollir la menció d'atenció a la diversitat?

Bueno vaig estar mirant les mencions que hi havia tant a la URV com en altres Universitats i com no m'estava preparant el B1 o B2, ara no m'encercolo vaig decidir que anglès no volia fer-la i les mencions de música i educació física no m'agradaven així que, descartant vaig triar atenció a la diversitat.

2. Creus que les assignatures de la menció han tocat els temes necessaris i essencials? Han ates els teus interessos, inquietuds, etc.?

No, tal i com estic fent el meu TFG trobo que falten continguts de problemàtiques molt rellevants que no només es basen en trastorns de desenvolupament ni en problemes d'aprenentatge sinó altres problemes que van més enllà i per tant no, no han tocat tots els temes necessaris.

3. Tu, com a alumne que si ha fet la menció, consideres que l'assignatura que es va cursar a 2n de carrera enfocada a l'atenció a la diversitat va ser útil? Com creus que es va tocar el tema?

Jo trobo que sí va ser força útil, de fet ho trobo útil, tant en que es la única assignatura que s'ha fet durant tota la carrera per tots els alumnes sobre problemes d'aprenentatge, és a dir, gràcies a aquesta assignatura, persones que no han fet la menció tenen algo de coneixement sobre aquests temes, perquè sinó d'altres maneres no tindrien cap coneixement.

4. Ara per ara, consideres que la Universitat dona la importància que mereix a l'atenció a la diversitat?

M'imagino que volen donar-li però no ho aconsegueixen perquè es toca tot de manera molt precipitada amb optatives de tres crèdits. A més a més, amb metodologies tradicionals dintre del que cap, així que trobo que es podria fer d'altre manera i inclús d'orientar-ho de manera que tothom tingues aquesta formació perquè no crec que hagi de ser només d'una menció.

5. Et veus més preparada que els teus companys/es a l'hora d'actuar enfront la diversitat de les aules?

No, no no no que va. Tinc molts coneixements teòrics però no sabia com dur-los a la pràctica. La veritat es que et serveixen les assignatures per tenir un bagatge una mica més profund però trobo que no dona prou solucions pràctiques.

6. Durant les pràctiques has pogut aplicar coneixements i estratègies apreses a la menció?

No perquè la veritat es que dista molt del que t'expliquen a les assignatures amb el que realment et trobes i com que cada cas es individualitzat costa molt que el que t'ensenyen puguis generalitzar-lo a totes les persones perquè no a tothom li aniran be els mateixos mètodes. Si que es veritat que t'ofereixen un ampli ventall d'estratègies però potser que totes aquestes estratègies amb un alumne no funcioni així que no. Va ser una mica improvisat.

7. Has notat la falta de formació en aquests aspectes en docents en actiu?

Si si si, per suposat. Bueno, la meva tutora del pràcticum II la veritat es que no feia cap mena d'atenció a la diversitat dins de l'aula. Només esperava que vinguessin mestres de reforç i la mestra d'educació especial per donar resposta a les necessitats d'aquests alumnes. No tenia cap mena de coneixement sobre aquest perfil d'alumnes.

8. Consideres la teva menció necessària per a tothom? Per què?

Com he dit a una resposta anterior, crec que aquesta formació no hauria de ser exclusiva per les persones que triessin aquesta menció sinó que s'hauria d'implantar assignatures dintre del currículum universitari per tal de que tothom en menys o més mesura tingués aquesta formació. I si havent rebut aquesta formació algú te ganas d'especialitzar-s'hi doncs que ho faci però trobo que hauria de ser algo per tothom.

9. Coneixes el nou decret d'inclusió (Decret 150/2017)? Que opines de la seva posada en marxa? Creus que estem preparats? Quins canvis creus que calen?

- a. Com a futura docent.**
- b. Des dels docents en actiu.**
- c. Com a educació en general.**

No el conec. I si el conec no m'enrecordo del nom i no se per tant si estem preparats per posar-lo en marxa o quins canvis calen.

10. Per acabar, creus que sortim preparats i suficient formats per la realitat de les aules i la gran diversitat existent en l'actualitat? T'agradaria proposar algun aspecte a millorar?

No, no sortim preparats ni preparades perquè trobo que cada cop més hi ha més diversitat i no només hi ha més diversitat sinó que hi ha més models d'ensenyament i per tant no crec que tots tinguin la mateixa facilitat per atendre a la diversitat i molt menys els mestres perquè no tots tenen la mateixa predisposició ni la mateixa formació perquè hi haurà molts alumnes que no hagin cursat la menció a la diversitat i per tant no tindran cap mena d'estratègia per fer front als problemes de les aules, ni com a tutors ni com a especialistes d'una altra menció. I Bueno, millorar pues nose, que es faci l'atenció a la diversitat obligatòria per a tothom d'alguna manera i també que el professorat actuï amb conseqüència. No només el de la universitat sinó que també els que estan ara en actiu a les escoles que potser també els hi caldria una renovació.

Entrevistat número 6, Si Menció. = ES6

1. Quina va ser la raó per la qual vas escollir la menció d'atenció a la diversitat?

Sempre he sigut molt sensible i m'he sensibilitzat amb les persones més vulnerables. Des de ben joveneta, als divuit anys, vaig començar fent un voluntariat els dissabtes a la tarda, on hi anaven infants i joves amb discapacitat intel·lectual. La meva idea era anar per ajudar-los en fer les disfresses de carnaval, acompanyar-los a les excursions, a museus... Però mai m'hagués esperat rebre tant d'afecte i amor verdader per part d'ells i elles, cosa que en aquells moments jo ho necessitava i vaig estar molt agraïda. Vaig haver d'acabar el voluntariat, perquè em vaig quedar embarassada de la meva filla gran, i des d'aquell moment,

sempre he estat esperant l'oportunitat de tornar a fer alguna cosa relacionada amb aquest aspecte, així que, no vaig tenir cap dubte.

2. Creus que les assignatures de la menció han tocat els temes necessaris i essencials? Han ates els teus interessos, inquietuds, etc.?

Sí que ho crec, perquè hem estudiat, parlat i après moltíssim en les cinc assignatures de la menció. Hem rebut visites i xerrades molt interessants, la qual cosa ens ha afavorit en la percepció i en la sensibilització dels temes que es van tractar. Estic completament satisfeta, ja que els meus interessos han estat atesos completament, perquè he rebut molta més informació i formació de la que pensava.

3. Tu, com a alumne que si ha fet la menció, consideres que l'assignatura que es va cursar a 2n de carrera enfocada a l'atenció a la diversitat va ser útil? Com creus que es va tocar el tema?

Jo crec que sí, però també he de dir que solament es van tractar alguns trastorns, els més destacats, i que no vam aprendre res per exemple de les persones amb Altes Capacitats.

Personalment, crec que aquesta menció hauria de ser una formació necessària per totes les persones que han de ser mestres en un futur, ja que a les escoles sempre tindrem alumnes amb necessitats, siguin les que siguin.

4. Ara per ara, consideres que la Universitat dona la importància que mereix a l'atenció a la diversitat?

Sí que dona importància si penso com la rebem els alumnes que fem la menció, però no crec que aquesta importància estigui tan valorada com hauria de ser, ja que no és un requisit. Crec que tots els professionals que hagin de treballar amb persones, han d'estar molt bé preparats i qualificats, per tal de poder cobrir les necessitats essencials d'aquestes persones.

5. Et veus més preparada que els teus companys/es a l'hora d'actuar enfront la diversitat de les aules?

Jo no em veig ni millor ni pitjor preparada que ningú, jo em miro a mi i en la meva formació, per tal de poder cobrir les necessitats dels meus alumnes. La veritat que haver estudiat aquesta menció m'ha format com a especialista i com a futur a mestra per ser ben preparada i per enfrontar-me i ajudar a la gran diversitat de persones.

6. Durant les pràctiques has pogut aplicar coneixements i estratègies apreses a la menció?

I tant que sí, cada dia. Vaig començar les pràctiques i la tutora em va explicar que a la classe hi havien dos alumnes diagnosticats d'Asperger. Tot i tenint molta informació i haver treballat sobre aquest trastorn, aquella mateixa setmana em vaig inscriure per anar a una conferència per part de l'Associació AsperCamp, la qual treballa per ajudar als associats que pateixen el trastorn i per donar suport a les seves famílies. Vaig pensar que per poder assolir les necessitats d'aquests dos alumnes, jo havia de renovar-me i de tornar a refrescar aquells coneixements que un dia vaig adquirir.

Si penso en les actuacions que he hagut de fer a les pràctiques, estic orgullosa d'haver-ho fet bé, ja que els meus petits van ser molt feliços amb mi, això em deien i m'ho demostraven.

Gràcies a la gran formació que he rebut per part de tots els meus professors de la menció, he pogut trobar la manera i l'estratègia per ajudar-los, que és el més important de la meva feina. Sé que estic preparada, perquè he après també que el dia a dia em portarà molta més formació i aprenentatge, la qual cosa, espero que arribi aviat.

7. Has notat la falta de formació en aquests aspectes en docents en actiu?

Sí, he notat que jo a les pràctiques he sigut de gran ajuda per ser i atendre a aquests alumnes amb necessitats educatives especials, tot i ser una practicant i la meva tutora amb una experiència de vint anys com a docent.

8. Consideres la teva menció necessària per a tothom? Per què?

Sí, i tant. Ja ho he mencionat més amunt, penso que aquesta formació és essencial, perquè tots els docents tenim a l'aula tanta diversitat com alumnes tindrem. Si volem atendre bé a l'alumnat, hem de ser bons professionals i molt preocupats per poder atendre a tothom com cal.

9. Coneixes el nou decret d'inclusió (Decret 150/2017)? Que opines de la seva posada en marxa? Creus que estem preparats? Quins canvis creus que calen?

Crec que han de tenir en compte les necessitats dels infants i que si han de ser a un aula ordinària que sigui perquè podran atendre totes i cada una de les seves necessitats. Jo, personalment, no crec que tots els docents estiguin preparats si no han rebut una formació com cal. Atendre a una diversitat amb unes altes complexitats, és molt delicat i difícil. S'ha de saber molt en quant als coneixements teòrics, però també s'ha de tenir la gran voluntat de voler fer-ho bé.

a. Com a futura docent.

Jo em veig molt preparada i molt il·lusionada per treballar amb tot l'alumnat que em toqui a la meua aula siguin com siguin i aprendre moltíssim amb ells i elles, però cal que els docent rebin una formació específica per poder cobrir aquestes necessitats. També crec que hauran de fer moltes adaptacions a les escoles, perquè el més important és que aquests alumnes tinguin les mateixes oportunitats d'aprenentatge que qualsevol altre alumne. El més important per mi és que se sentin bé i a partir d'aquí, ja anirem fent.

b. Des dels docents en actiu.

Crec que els docents actius no es veuen preparats i se senten perduts en molts aspectes que saben que haurien de dominar per poder ensenyar a uns igual que a uns altres.

c. Com a educació en general.

Preparació i formació dels docents actius, preparar i dotar als centres de materials necessaris, que com a mínim hi hagi dos docents per aula, i algunes coses més, que pot ser m'adonaré quan estigui a una aula treballant.

10. Per acabar, creus que sortim preparats i suficient formats per la realitat de les aules i la gran diversitat existent en l'actualitat? T'agradaria proposar algun aspecte a millorar?

Jo penso totalment que sí, que els futurs docents que hem realitzat aquesta menció, ens sentim molt preparats per fer front a una realitat molt dura, però a la vegada, molt gratificant. I d'aspectes a millorar, solament vull fer una petita aportació com a humil practicant i estudiant. He realitzat pràctiques en tres centres diferents en el temps que va en la meua formació a mestra, i he vist treballar molt acuradament a tots els professionals, però també he tingut l'oportunitat de poder veure i aprendre coses que no les faria i diria mai, ja que el fet de ser una mestra, no ets millor que ningú, ni som més que ningú. Cadascú és el que vol ser i el que té l'oportunitat de ser, i per fer veure això als infants, estem nosaltres, els docents.

Annex 3: Entrevista estudiants d'altres Mencions.

Entrevistat número 7, No Menció. = EN7

1. Saps que és l'atenció a la diversitat?

Ho conec arrel d'una assignatura que vam realitzar a segon. Ho definiria com atendre dins l'àmbit educatiu a tota la diversitat d'alumnes tenint en compte les seves dificultats (d'aprenentatge, cognitives, etc.)

2. Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?

Sí, una. La vam cursar a segon i s'anomenava "Dificultats de l'aprenentatge i trastorns de desenvolupament".

3. Recordes el que vau treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?

Recordo alguns temes però no concretament que em van ensenyar, hauria de revisar tot el temari. Recordo que l'assignatura va arribar a ser una de les meves preferides i vaig pensar que era molt poc temps d'assignatura i se li donava poc valor. No he aplicat cap aspecte après.

4. Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor? És a dir, creus que va ser suficient?

No considero que sigui suficient, de fet crec que és molt poc el que ens ensenyen d'atenció a la diversitat als alumnes que no fem la menció d'aquesta.

5. Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?

Sí, tenia un alumne amb TEA i hi havia situacions on no sabia ben bé com actuar o no em venia fàcilment al cap quin recurs es podria utilitzar.

6. Quina menció has cursat?

Educació musical

7. En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han "ofert" coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?

No.

8. Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?

Sí, ja que en la societat actual cada cop està sent més necessària.

9. Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?

Sí, ja que com he dit anteriorment cada cop es van detectant més casos i crec que és totalment necessari saber com actuar.

10. Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?

No.

11. Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?

Gens.

Entrevistat número 8, No menció. = EN8

1. Saps que és l'atenció a la diversitat?

Sí, és atendre als infants amb necessitats.

2. Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?

A segon de carrera vam fer una assignatura que es deia Dificultats de l'aprenentatge i Trastorns del desenvolupament.

3. Recordes el que vas treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?

Doncs sincerament no ho recordo massa, per tant no em va ser massa útil. Si en algun moment he necessitat informació per a res altre algun dubte ho he buscat a internet i m'he informat allí. Durant el pràcticum vaig aplicar aspectes relacionats amb l'atenció a la diversitat però els vaig aprendre a l'escola mateixa, dels altres docents.

4. Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor? És a dir, creus que va ser suficient?

No, no crec que fos suficient. M'he agut d'espavilar sola per aprendre sobre aquests aspectes.

5. Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?

Sí, i he demanat ajuda als docents ja que jo sola potser no ho hagués pogut resoldre.

6. Quina menció has cursat?

Menció en educació musical.

7. En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han "ofert" coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?

No, no hem tractat l'atenció a la diversitat dins de la menció.

8. Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?

Penso que no cal que sigui una especialitat separada, que a la carrera podríem fer més assignatures relacionades amb l'atenció a la diversitat.

9. Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?

Sí, seria interessant ja que a les aules ens trobarem casos en la que ens aniria bé tenir un mínim de formació sobre aquest tema.

10. Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?

No, n'he sentit parlar però no el conec.

11. Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?

No, penso que ens falta formació i que no estem preparats per trobar-nos amb casos a l'aula.

Entrevistat número 9, No Menció. = EN9

1. Saps que és l'atenció a la diversitat?

Si.

2. Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?

Si.

3. Recordes el que vau treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?

Si, vam treballar com poder detectar certes discapacitats, les més comunes, com tdah, tdh, dislèxia, autisme, etc. Tot i que d'una forma molt general.

Si, crec que em va ser útil.

Durant el pràcticum si que m'ha servit per poder ajudar a l'aula amb els alumnes que ho necessitaven.

4. Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor? És a dir, creus que va ser suficient?

Penso que per tenir una visió general i tenir un coneixement bàsic per un mestre que no vol ser especialista d'aquesta gasetta si, però en el cas que vulguis especialitzar-te no, hauries de cursar en aquest cas la menció que ofereix la carrera. Tot i que per altre banda cada cop més hi ha alumnes a les aules amb necessitats especials i potser si faltaria més formació durant la carrera amb alguna assignatura obligatòria, no només com hem fet nosaltres que estava a primer de carrera solament.

5. Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?

Si.

6. Quina menció has cursat?

Educació Física

7. En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han "ofert" coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?

No.

8. Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?

Sí.

9. Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?

Probablement, ja que com he dit abans cada cop a les aules ens trobem amb més alumnes amb necessitats especials i per tant, si ets tutor o no, tindràs alumnes amb els quals potser has de crear altres estratègies.

10. Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?

No.

11. Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?

No, encara ens hem de formar més.

Entrevistat número 10, No menció. = EN10

1. Saps que és l'atenció a la diversitat?

Sí.

2. Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?

Sí, a segon de carrera vaig cursar l'assignatura Dificultats d'aprenentatge i trastorn del desenvolupament.

3. Recordes el que vau treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?

Recordo haver-hi treballat la inclusió i l'atenció a la diversitat, estratègies per atendre la diversitat i diversos trastorns com el TEA, el TDA i el TDAH, o el TA.

Considero que l'assignatura va ser molt profitosa, ja que vaig poder ser conscient de com atendre la diversitat. Així mateix, em va proporcionar diferents eines i recursos. Em va ser molt útil els conceptes que vaig treballar pel pràcticum perquè tenia coneixements sobre la diversitat gràcies a l'assignatura.

4. Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor? És a dir, creus que va ser suficient?

Sincerament, crec que no, considero que l'assignatura ens va proporcionar molts coneixements i diverses estratègies, però no les suficients. Per aquest motiu crec hauríem de tenir més assignatures al llarg de la carrera sobre l'atenció a la diversitat, ja que al llarg de la nostra carrera com a futurs docents ens serà molt útil.

5. Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?

Sí, perquè a l'assignatura vam treballar diverses estratègies, però mai les vam poder dur a terme a la pràctica. Per tant, durant el pràcticum vaig poder treballar amb alumnes amb necessitats educatives en què vaig haver de buscar eines i recursos per adaptar el temari i els conceptes.

6. Quina menció has cursat?

La menció d'Educació Física.

7. En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han "ofert" coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?

No. Cap de les assignatures ens han ofert de manera explícita coneixements per atendre l'atenció a la diversitat en l'educació física. No obstant això, queda de manera implícita perquè l'educació física es basa en l'adaptació i les variants dels jocs i les activitats. Així mateix, vam poder observar d'una sessió de l'Escola Solc en el qual vam agafar eines i estratègies.

8. Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?

Sí perquè son coneixements que hauríem de saber tots els docents, ja que ens servirà per al nostre dia a dia futur.

9. Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?

Sí. Com he mencionat a les preguntes anteriors, crec que son coneixements que tot docent hauria de saber de manera obligada perquè ens trobarem alumnes amb necessitats educatives en el nostre futur com a docent.

10. Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?

Sí que el conec. Tenia consciència del decret, però actualment en soc més conscient pel meu TFG.

11. Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?

Considero que com futurs docents sortim amb eines i estratègies bàsiques, però no preparats i qualificats per fer front a l'aplicació del decret. Per tant, crec que ens hauríem de formar més sobre aquest tema.

Entrevistat número 11, No menció. = EN11

1. Saps que és l'atenció a la diversitat?

És aquella atenció específica que es té vers l'alumnat que té o mostra algun tipus de discapacitat, ja sigui física o psíquica.

2. Al llarg de la carrera has cursat alguna assignatura en què s'hagi tractat l'atenció a la diversitat?

Solament durant els dos primers anys de la carrera, però es donaven nocions bàsiques per tal que el futur professorat sàpigues actuar front algunes de les discapacitats més conegudes.

3. Recordes el que vau treballar? Creus que et va ser útil? Has aplicat al llarg del pràcticum algun dels aspectes apresos en aquesta assignatura?

Recordo el què vam treballar, però no crec que fos molt útil, ja que durant el pràcticum sí que he tingut alumnat que requerien d'una atenció específica, però m'he hagut d'informar pel meu compte sobre les actuacions que havia de dur a terme, o bé, preguntar a companyes que realitzen aquesta menció.

Per exemple, he tingut un alumne amb TOC (Trastorn Obsessiu Compulsiu) i no sabia com actuar, llavors vaig haver de buscar per internet. Un altre cas ha sigut en les pràctiques d'aquest any, ja que vaig tindre un alumne amb un retard mental maduratiu i, vaig haver de preguntar a una companya que cursa la menció, per tal de saber com actuar.

**4. Aquesta, ha cobert les necessitats o coneixements que ha de tenir un professor?
És a dir, creus que va ser suficient?**

Donada la resposta anterior, crec que no va ser suficient la formació que ens van donar, ja que són casos que ens podem trobar tots els docents, tant especialistes com tutors, i no estem formats com per fer front a aquestes situacions. En aquest cas, o bé s'hauria d'impartir la formació durant els quatre anys de carrera o donar tota la informació en el temps establert.

5. Al llarg del pràcticum has notat que et poguessin faltar estratègies a l'hora d'atendre a la diversitat que tenies a l'aula?

Totalment, però en tots dos, ja que no tenia les eines ni les estratègies per fer front a les situacions dels alumnes.

6. Quina menció has cursat?

Estic cursant la menció d'anglès.

7. En termes generals, consideres que al llarg de la menció t'han "ofert" coneixements per tal d'atendre a la diversitat dins del teu àmbit específic?

Gens, no ens han mencionat en cap moment cap estratègia per poder atendre a l'alumnat amb més dificultats, però ni tan sols ens donen estratègies per actuar davant de qualsevol alumnat. En aquesta menció, el què s'està duent a terme és l'adquisició de vocabulari i gramàtica d'anglès, per tal de tindre un nivell mínim per poder impartir classes d'aquesta matèria.

8. Consideres que la menció d'atenció a la diversitat no hauria de ser una especialitat separada, sinó una matèria de caràcter obligatori?

Estic totalment d'acord, ja que d'aquesta manera podríem tindre tots unes nocions bàsiques de com fer front a les diverses situacions que es poden donar a l'aula.

9. Buscaries formar-te en aquest tema un cop acabada la carrera? Per què?

Sí, de fet realitzaré un curset que ja he estat mirant. Això és perquè sento que no estic prou formada com per poder impartir cap matèria amb alumnes que tinguin una necessitat especial i, a més, penso que com a docents ens hem de formar en tots els àmbits i aproparnos al màxim a la realitat de l'alumnat, llavors si tenim a un alumne amb NEE i no podem facilitar-li les eines suficients per què pugui construir el seu aprenentatge, llavors és quan ens hem d'aturar i formar-nos per poder donar el màxim de nosaltres.

10. Coneixes el decret 150/2017 d'inclusió?

No el conec.

11. Creus que actualment la societat, l'educació i els futurs docents, sortim preparats per fer front a l'aplicació d'aquest?

No crec que sortim gaire preparats, ja que a la universitat malauradament és tot molt teòric, tot i que els professors ens donin exemples i intentin apropar tota la teoria a l'aula. Crec que tots els coneixements i quan vertaderament aprendrem serà quan estiguem davant d'una classe amb 30 alumnes i haguem d'explicar el temari i fer-nos el nostre propi material. Serà en aquesta cas quan tindrem l'oportunitat d'aprendre i d'agafar experiència.